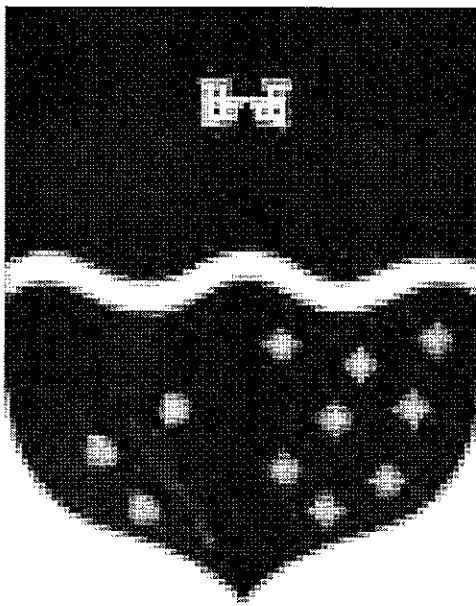

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Bakonycsernye Község Önkormányzata

2013.06.25.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	50
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	57
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	66
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	67
1. A HEP IT részletei	67
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	67
A beavatkozások megvalósítói	68
Jövőképünk	68
Az intézkedési területek részletes kifejtése	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	70
3. Megvalósítás.....	71
A megvalósítás előkészítése	74
A megvalósítás folyamata.....	74
Monitoring és visszacsatolás	75
Nyilvánosság.....	76
Érvényesülés, módosítás.....	77
4. Elfogadás módja és dátuma	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bakonycsernye Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Elhelyezkedés:

Bakonycsernye a Közép-dunántúli középhegység ÉK peremén a Gaja-patak völgyében található, mintegy 5 km hosszú, 3149 főt számláló település. Mór és Bodajk után a térség harmadik legnépesebb települése.

A dimbes-dombos terepadottságú település a Bakony délkeleti lejtőin, a Gaja-patak vízgyűjtő területén található. A település területe 3810,4 ha, a 285,38 ha-os belterület a Gaja, Sári patak és 8216 sz. között mentén mindegy 5 km hosszúságban helyezkedik el. Bakonycsernye a Kelet-Bakony része, mely terület a Natura 2000 hálózaton belül a különleges természet megőrzési területek közé tartozik.

Történelem:

Etimológizáló történészeink, nyelvészeink a község nevét "Cerny"-fekete jelentésű szláv szóból származtatják. A Bakony előnevet az 1913. évi országos rendezéskor kapta, addig "Csernye" néven szerepelt. Veszprém vármegyéhez tartozott 1956. április 1-ig, majd Fejér vármegyéhez, a móri járáshoz csatolták.

A Bakonycsernyén fellelt és feltárt tárgyak, eszközök arra utalnak, hogy a tájat már az újkőkori, késő neolitikus, illetve a késő vaskori kelta, majd római időszakban is lakták az emberek.

A középkorból már húsznál több település nevét ismerjük- Gyón, Bihar, Pacmán, Sikátor, Tényő, Erdőinota, Dolosd -, a későbbi Csernye közigazgatási területén helyezkedtek el, és valamennyien Bátorkő várához tartoztak.

A középkori Csernye említése 1341-ben történik először, ahol az Újlakiak jobbágyain kívül néhány kisnemesi család is élt már, míg a korábban felsorolt települések közül Dolosdot egy 1082. évi okmány említi először.

A török idők alatt Csernye és települései elnéptelenedtek, a fejlődés megtorpan, a környezet ősvadon képét nyeri vissza. Csernye újraépítése a Nyitra és Trencsén vármegyei felvidéki szlovákokkal 1724-1726 között több lépcsőben történt, hozva az erdőkielés szakmai fogásait, a föld és szőlőművelés alapjait, valamint a szlovák anyanyelvet is a berencsi és csejtei uradalmakból. Bátorkő urai, a Zichy grófok biztosítják a lutheránus vallás gyakorlását, templomot és iskolát építhettek, megindul a fejlődés, és 1730-ban a lakosság száma már eléri a 300 főt. Az első kőtemplomot 1785-86-ban építették.

Az 1810-i móri földrengés Csernyén is nagy riadalmat okozott, több ház és a templom is megsérült. Csernye a XIX. század elején Veszprém vármegye legnépesebb faluja volt, ekkor a lakosság 80%-a lutheránus, 20%-a katolikus volt, a szlovákok és magyarok békében éltek egymás között. Az 1848-as forradalom és szabadságharc móri ütközetét a környező dombokról figyelték és izgulták végig a csernyeiek. 1862-ben a falu egy része tűzvészben leégett, a tűzben a templom harangjai is elolvadtak, és igen nagy károk keletkeztek. Az újjáépítés során kerültek a templomba a még ma is használatos padok, így a templom befogadóképessége is 800 főre emelkedett. A Silbermann felépítésű orgona 1867-ben készült egy felvidéki brezovai orgonakészítő műhelyében, csak néhány ilyen orgona található az országban.

Ez időben a csernyei gazdasági adottságok már elég mostohák voltak, így fejlődésnek indult a háziipar, kézművesség, a fonás, szövés, a kosárkötés. Az itt készült kosarakkal a fél Dunántúlt ellátták.

A tőkés fejlődés során a Zichy gróf család végleg kiszorult Csernyéről és a környező pusztákról. A jó pénzszerzés reményében megindult a kivándorlás a tengerentúlra. Az I. világháború mozgósítási parancsa a falu férőkapacitását nagyszámban érintette, a nagy többség az olasz frontokon harcolt, és ott is vesztett el.

1920-ban megkezdődik a szénbányászás a környéken - Szarvasbükk, Kisgyón - majd Bodajkig keskeny nyomtávú vasutat építenek a szén szállítására. Bakonycsernye bányászközséggé fejlődik. A falu az elsők között kap villanyvilágítást, gyógyszerterápiát, orvost, a Gaja-patak völgyében több vízálmot is épül.

A II. világháború helyi harcái 1945. március 20-21-én zajlottak a német és szovjet alakulatok között, a település március 21-én felszabadult. Az 1947-48. évi magyar-szlovák lakosságcsere a települést is érintette. Közel 500 fő települt át, és 40 fő érkezett. Az 1950-es években megépül és termelni kezd a Balinkai szénbánya, amely igen sok csernyei családfenntartónak ad további munkalehetőséget.

1970. július 10-én nagy árvíz pusztít a településen, a Gaján lévő valamennyi híd megrongálódott, néhányat újjá kellett építeni.

1974-ben ünnepelte a község fennállásának 250. évfordulóját. Ez alkalomból megjelent dr. Heiczinger János érdemes orvos "Bakonycsernye múltja a telepítéstől 1849-ig" című könyve. Erre az ünnepségre megalakult a szlovák Hagyományörző Asszonykórus 15 fővel, amely az elmúlt 25 évben igen jól végezte a községben a fellelhető hagyományok ápolását, őrizte őseink népi kultúráját.

A községnek jól felszerelt 300 tanuló befogadó iskolája van, 2 óvodája 150 gyermek elhelyezésére képes. A művelődési ház és könyvtár, a zeneiskola jól szolgálja a község igényeit. A község vallásos élete igen színes képet mutat. A történelmi felekezetek mellett megtalálhatók még, kisebb vallási közösségek is.

A 275. évforduló alkalmából az evangélikus egyház és a Szlovák Kisebbségi önkormányzat márvány emléktáblát állít az elmúlt időszak evangélikus lelkesedéseinek, amely a templomban megtekinthető.

A sport és szabadidős tevékenység a község életében igen meghatározó, és már 50 éves múltra tekint vissza. A 800 m² alapterületű iskolai tornacsarnok az év minden szakában jól kihasznál.

Az 1994. évi országos önkormányzati választásokon megválasztásra került a helyi Szlovák Kisebbségi önkormányzat is, felvállalva a hagyományörzést és szlovák nyelvápolást.

A község infrastruktúrális ellátottsága jó, a víz-, villany-, telefon-, gáz-, és szennyvíz-hálózat teljesen kiépített. Jó néhány jól működő kis-, és középvállalkozás van a településen. A község önkormányzatai 1997-ben avatták a település címerét és zászlaját.

1998-ban került kiadásra Simek Valéria költő harmadik verseskötete, témái helyi vonatkozásúak. A helyi sportegyesület 50 éves fennállásának évfordulójára megjelent Varga Ferenc visszaemlékezési könyve.

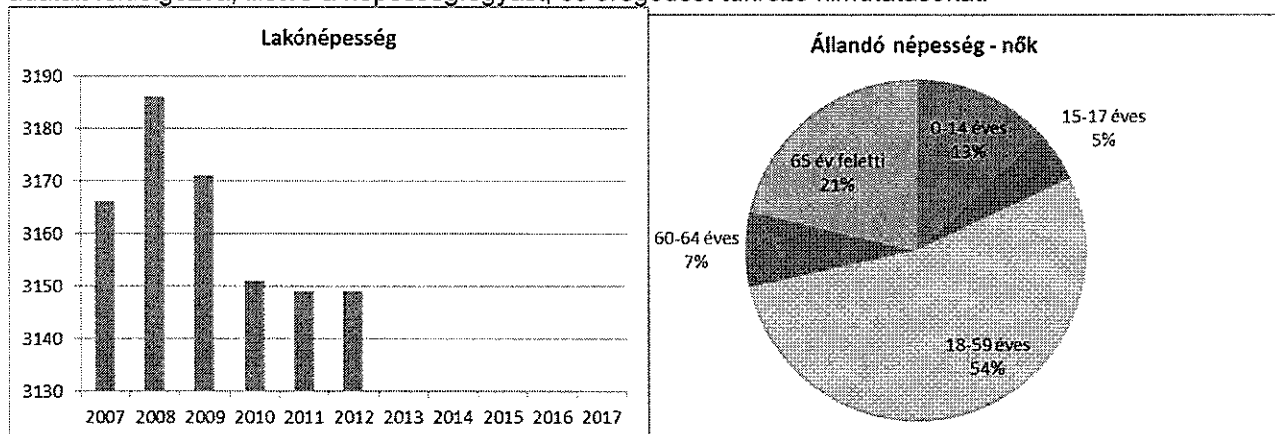
A községben a falusi turizmus lehetőségeinek kihasználása, megszervezése most van folyamatban, a szálláslehetőségek és az ellátás magánházaiknál már biztosított.

A kirándulni, pihenni vágyókat várják a kisgyóni turistaházak is, a gyönyörű, jó levegőjű bakonyi erdő, ahol számos jelzett turistaút szolgálja az aktív pihenést. Sportvadászat a környékbeli vadásztársaságoknál megoldható, horgászni a község tulajdonában lévő 12 ha-s halastavakon lehet.

2013. január 1-jétől Bakonycsernye Község Önkormányzata Balinka és Nagyveleg községekkel közös önkormányzati hivatalként működik tovább.

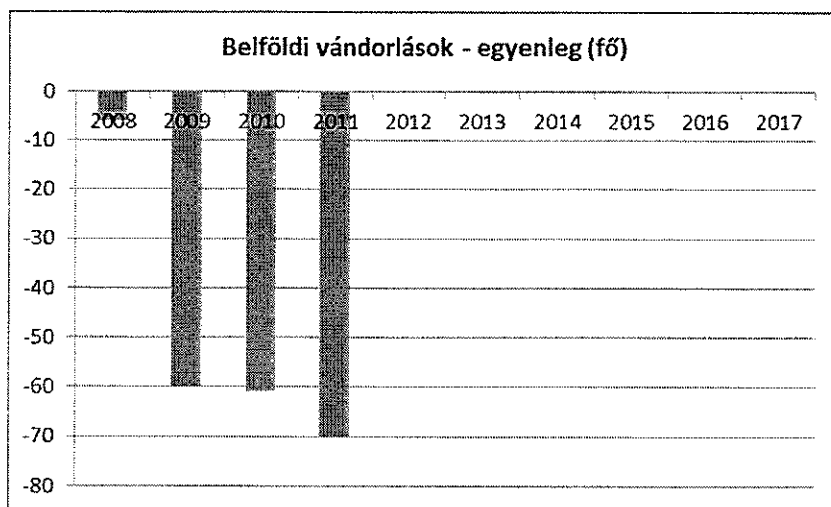
A település lakónépessége:

Az alábbi diagramokkal kívánom ábrázolni a település lakosságszámának alakulását, csökkenését, több év adatait feldolgozva, illetve a népességfogyást, és öregedést tükröző kimutatásokat.

Sajnos jól látszik, hogy a település lakónépessége az évek haladtával csökkenő tendenciát mutat.

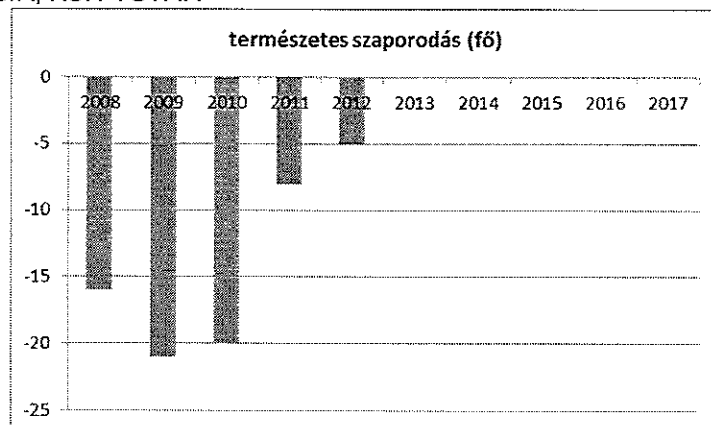
A lakosságszám csökkenésében szerepet játszik, hogy többen költöznek el a településről, mint ahányan beköltöznek. A település népességmegtartó ereje kicsi.

Ront továbbá a lakosságszám csökkenésén az a helyzet, hogy kevés a gyermekszületés a településen.

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	30	46	-16
2009	20	41	-21
2010	26	46	-20
2011	21	29	-8
2012	25	30	-5

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A község intézményei, szolgáltatásai:

Óvodák: A településen 2 óvoda működik, melyek összesen 150 gyermek elhelyezésére képesek.

Zengő Óvoda Bóbita Tagóvoda:

A Napköziotthonos Óvoda a bodajki Zengő Óvoda tagintézményeként egységes óvoda-bölcsődeként 2 épületben működik 2007.szeptember 1. óta.

Az Alapító okirat szerint alaptevékenysége az óvodai nevelés, ellátás, sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása, bölcsődei ellátás, óvodai intézményi étkeztetés, munkahelyi étkeztetés.

A sajátos nevelési igényű gyermekek részére a szakértői vélemények előírása alapján a gyermekek gyógypedagógiai, mozgásfejlesztő és logopédiai foglalkozásokon vesznek részt. Az intézményben logopédus, konduktor, fejlesztő pedagógus segíti a gyermekek felzárkóztatását, fejlesztését.

Evangélikus Óvoda:

Az óvoda a Bakonycsérnyei Evangélikus Egyház által fenntartott, önálló igazgatású nevelési intézmény 2000.augusztus 28. óta működik.

Az óvoda kiemelt hangsúlyt fektet a keresztény értékek közvetítésére, az óvodások testi-lelki szellemi szükségleteinek kielégítésére, a szűkebb és tágabb környezetük megszerettetésére, valamint a játék, mint alaptevékenység előtérbe helyezésére.

Az óvoda kiemelten foglalkozik a differenciált képességfejlesztéssel, amely lehetővé teszi, hogy az egyéni sajátosságához, az eltérő fejlődési ütemhez és érzéshez igazodó fejlesztést biztosítson a gyermekek számára.

Bakonycsérnyei Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény:

A községnek jól felszerelt 300 tanuló befogadó iskolája van, mely 8 évfolyamos általános iskola alapfokú művészetoktatással.

A kiszűrt beilleszkedési és magatartási zavarral küzdő tanulók előrehaladását fejlesztő pedagógus alkalmazásával segítik. Az iskola a tantárgyfelosztásában rendszeres órakeretet biztosít a felzárkóztatásra. Fenntartói elvárás alapján 2. osztálytól lehetőség van idegen nyelv tanulására. Az idegennyelv- oktatás eredményességét csoportbontással is elősegítik.

Az alsó tagozat munkáját és a szaktárgyi oktatást szakmai munkaközösségek segítik. 5-8. osztályban a szakos ellátottság majdnem 100%-os.

Az iskolában szakkörök, tömegsport, DSK, gyógytestnevelés, énekkar működik. A 8. évfolyamon felvételi előkészítőre járhatnak a tanulók. Az 1-4 évfolyamon napközi, a felső tagozaton tanulószoba van.

A törvényi előírás szerint helyet biztosítunk a katolikus és evangélikus hitoktatás foglalkozásaihoz.

Zeneiskola

A Zeneiskolában a következő tanszakok működnek:

Billentyűsök: zongora, szintetizátor.

Fafúvósok : furulya, fuvola, klarinét.

Rézfúvósok : trombita, kürt, tenorkürt, tuba.

A zenetagozat fúvós növendékei részt vesznek a Móri Fúvószeneke munkájában és egyaránt részt vesznek a nemzeti ünnepekkel kapcsolatos megemlékezéseken, kiállítás megnyitókön, versenyeken, találkozókön.

A tagozat meghatározó szerepet tölt be a falu kulturális életében.

Közművelődés:

A Művelődési Ház rendezvényeinek kulturális sokszínűsége a hagyományápolásra és új értékek teremtésére épül. A programok szervezésével, valamint közösségek létrehozásával célja a helyi társadalom kapcsolatrendszerének építése, civil szervezetek és egyéni kezdeményezések fogadása, támogatása és az együttműködés révén az információ áramlásának biztosítása, kulturált szabadidő eltöltés megvalósítása. A Művelődési Ház gyakorlatilag minden hónapra jutó aktív időtöltést nyújt minden korosztály számára. A programok közül kiemelendő az évről-évre megrendezésre kerülő Családi Majális májusban, 6-12 évesek számára nyári játszóház, 3 napos Falunap júliusban, szüreti felvonulás szeptemberben és természetesen a nemzeti ünnepekről, bányászok védőszentjéről, Szent Borbáláról, és a nagyobb ünnepekről való megemlékezés is hagyományos programja a Művelődési Háznak.

A Művelődési Házban működő állandó klubfoglalkozások közé az alábbiak tartoznak:

- Nyugdíjas Klub – klubdélután
- Ifjúsági Klub – klubdélután
- Nő Klub – klubdélután
- Hit Gyülekezet imadélután
- Hang-Szín Tér Művészeti Iskola bakonycsérnyei tagozat tanórái
- Felnőtt Zumba
- Aerobic
- Magic Girls Gyermekezumba
- Hip-Hop táncóra

A településen működik könyvtár, a Művelődési Háztól külön épületben.

Egészségügyi ellátás:

A településen Védőnői Szolgálat, valamint 2 házi orvosi rendelő, fogászat és gyógyszerár is működik.

Szociális Alapszolgálat:

A településen Bakonycsérnye – Balinka – Nagyveleg Községek Mikrokörzeti Szociális Társulás keretében nyújtja az alábbi szolgáltatásokat:

- szociális alapellátások: családsegítés, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés
- önálló gyermekjóléti szolgáltatás.

A Szociális Alapszolgálat célcsoportjai többnyire a kedvezőtlen életkörülmények között élők közül kerülnek ki, mint mélyszegénységben élők, betegek, fogyatékkal élők, idősök.

Közzolgáltatások elérése:

A település lakossága a közzolgáltatások többségét helyben eléri. A településen, mint a fentiekben is kiténik biztosítottak és elérhetők az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb közzolgáltatások.

A településen található postahivatal, gyógyszertár, 2 óvoda, mely közül az egyik egységes óvoda-bölcsődeként működik, általános iskolai oktatás és nevelés egy-nyolc évfolyamon. Biztosítottak továbbá az alapvető egészségügyi szolgáltatások és szociális szolgáltatások, közművelődésre van lehetőség.

A község nevezetességei:

- Evangélikus templom – késő barokk épület.
A 275. évforduló alkalmából az evangélikus egyház és a Szlovák Kisebbségi Önkormányzat márvány emléktáblát állított a település evangélikus lelkészeinek, amely a templomban megtekinthető.
- Bányász emlékpark
- Csikling vár rommaradványai Bakonycsernyétől 4 km-re találhatók.
- 18. századi katolikus templom.
- 19. századi tornácos parasztházak,
- 1848-as emlékmű, és a háborús áldozatok emlékműve az evangélikus egyház kertjében van,
- a 2. világháborús áldozatok bronz emléktáblája a brezovai temető halottasházán.
- Az ősi kulturális emlékek, értékek megőrzésére jelenleg kialakításra vár a Szlovák Községi Ház.

Küldetés: lakosság megtartása, azaz a népességmegtartó képesség erősítése, az életkörülmények és életminőség javítása, a korábban biztosított szociális és jóléti juttatások megtartása. Hosszú távon cél a község fennmaradása, fenntartása, életképessé tétele.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bakonycsernye település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikához: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!”, Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az alábbiakban röviden meghatározzuk a kapcsolódó stratégiákat, melyek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

Az EU 2020 stratégia¹

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedéstervezet. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program²

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.³ A Nemzeti

¹ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

² A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

³ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁴

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁵

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁶

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat feladat és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvényi keretek között önállóan mérlegelhet.

Elmondható, hogy az önkormányzat korábban elsősorban anyagilag és természetbeli támogatásokkal támogatta a hátrányos helyzetű gyermekeket, csatlakozott a Bursa Hungarica ösztöndíjprogramhoz, az Arany János Tehetséggondozó programhoz, pénzbeli támogatással is hozzájárult a településen működő nyugdíjasklubok működéséhez, és a helyi sportkör támogatásához.

Az önkormányzat eddigi működése során soha nem írt elő olyan szabályozást, amivel az itt élők esélyegyenlőségét csökkentette volna.

2. Stratégiai környezet bemutatása

⁴ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁵ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezet.hu

⁶ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára.

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. . Esélyegyenlőség szempontjából külön elvárásokat a koncepció nem szokott tartalmazni.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Esélyegyenlőség szempontjából külön elvárásokat a program nem tartalmaz.

Szolgáltatástervezési koncepció – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A koncepciót az önkormányzat elkészítette.

Köznevelés-fejlesztési terv⁷ – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodik a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

Településfejlesztési stratégia – A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról. Tekintettel a jogszabályi előírásra mely szerint a településfejlesztési stratégiát a fővárosi önkormányzatnak kell elkészítenie, ez Bakonycsérnye község vonatkozásában nem releváns stratégia.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el. A településrendezési tervet 2010-ben fogadta el a testület. A terv a település gazdasági, turisztikai fejlesztésének illetve a lakóterületek fejlesztésének, bővítésének lehetőségét is tartalmazza figyelembe véve a természeti és környezetvédelmi előírásokat

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és

⁷ Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. A településszerkezeti terv a településrendezési terv része, így azok összhangban vannak figyelemmel a környezetvédelmi előírásokkal, tartalmazva a település gazdasági, turisztikai fejlesztésének lehetőségeit, az esetleges lakóterületek fejlesztésével együtt.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli. A településfejlesztési koncepciót 2010-ben fogadta el a testület, megfogalmazva benne a település fejlesztésének lehetőségét, irányvonalát. A fejlesztési koncepció foglalkozik többek között a lakónépesség megtartásával, az öregedés megállításának, lassításának lehetőségével, megfogalmazva a célt, élhetővé és lakosság-megtartóvá téve a települést, elősegítve a fiatalok letelepedését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Bakonycsernye és Balinka községek már 1998-ban létrehoztak egy óvoda és iskola fenntartási társulást, ennek egyik oka, hogy a szomszédos Balinkán sem iskola sem óvoda nem működik. A társulás 2007-ig létezett.

A jogszabályi háttér és az anyagi ösztönzők miatt Nagyveleg község 2005-ben csatlakozott a móri kistérséghez, mellyel a közösen ellátott feladatok miatt (hétvégi, hétközi háziorvosi ügyelet, iskola fenntartás, belső ellenőrzés, katonai referensi feladatok ellátása, gyepmesteri feladatok ellátása stb.) ma is tagja a szerveződésnek.

Bakonycsernye, Balinka és Nagyveleg községek Képviselő-testületei 2012. március 1-ei indulással létrehozták a 3 településre vonatkozóan a családsegítő és gyermekjóléti szociális társulásukat. A társulás jól működik megfelelő számú és képzettségű személyt foglalkoztatva a felmerülő problémák kezelésére, orvoslására.

A fenti említett 3 település 2013. január 1-ei hatállyal hozta létre a Közös Önkormányzati Hivatalt, így az együttműködés, együttműködés még szorosabbá vált.

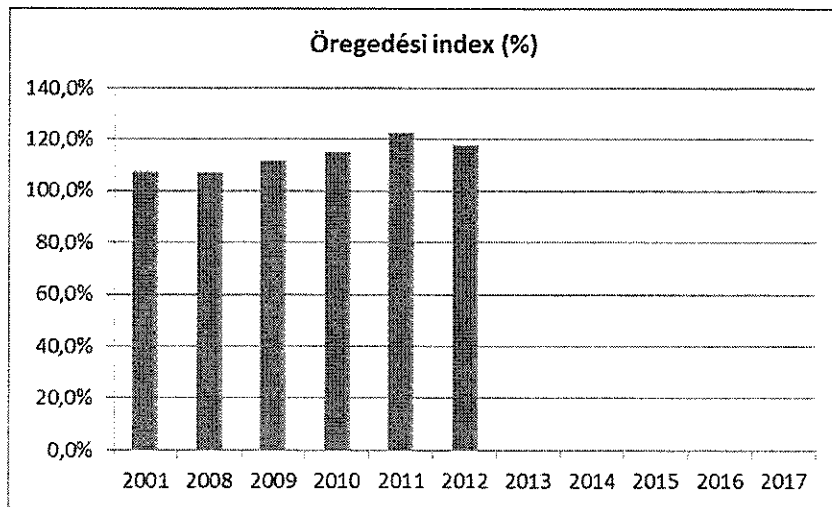
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatnak számít, hogy a lakosság száma évről évre csökken.

Az öregedési index 100 % felett van már évek óta, ami a népesség elöregedésének számszerűsített jele. Az adatokat a táblázat és a diagram is jól tükrözi:

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	493	458	107,6%
2008	482	451	106,9%
2009	488	436	111,9%
2010	482	418	115,3%
2011	496	405	122,5%
2012	461	392	117,6%

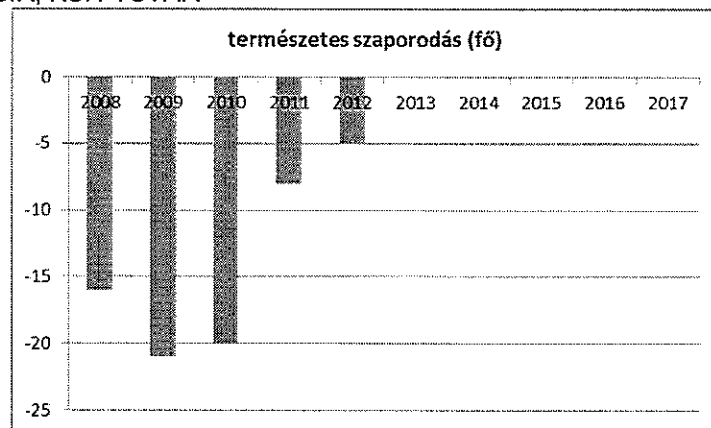
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

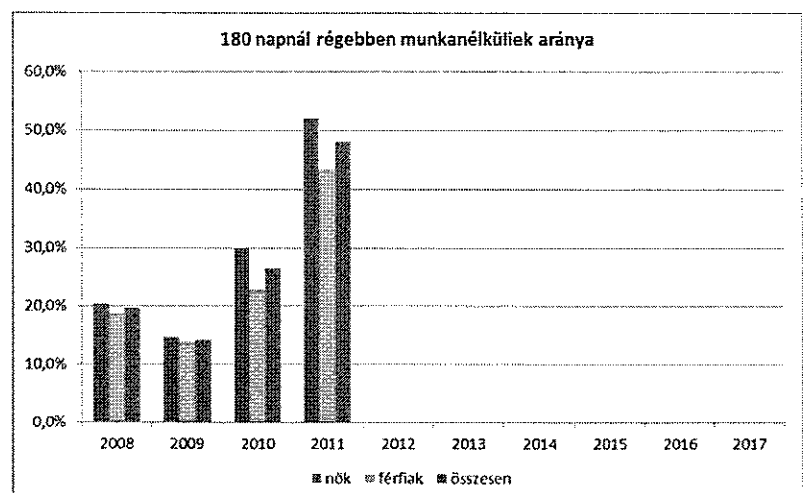
Releváns adat, hogy a születések száma nem növekszik, kevés gyermek születik a községben, a halálozások száma viszont a születések számához viszonyítva magas.

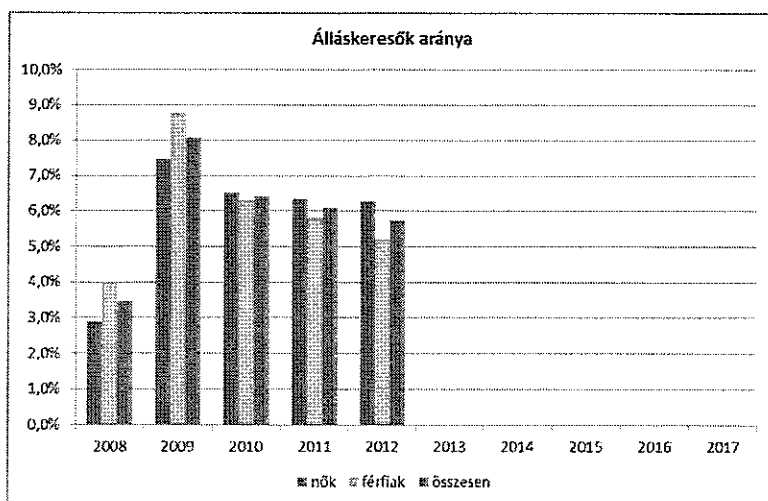
	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	30	46	-16
2009	20	41	-21
2010	26	46	-20
2011	21	29	-8
2012	25	30	-5

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Releváns adat, hogy a regisztrált munkanélküliek aránya a 2008-as válságot követően sem csökkent jelentősen. Releváns továbbá az is, hogy a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma nő, és közöttük több a nő.

Releváns adat, hogy a vizsgált időszakban a településen élő gyermekek átlagosan 24,79 %-a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül és a kedvezményezettek száma nem csökken vissza a válság előtti időszakra, illetve újabb emelkedés veszi kezdetét. Annak ellenére, hogy a vizsgált időszakban a gyermekek száma nagymértékben csökken, a hátrányos helyzetű gyermekek száma jelentősen nem változik.

Ez sajnos az egyre szegényebb és nehezebb körülmények között élő szegény gyermekek létét jelenti.

A településen magasnak mondható a gyermekszegénység.

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	96	11	0	0	133
2009	229	26	0	0	77
2010	155	14	0	0	79
2011	126	11	0	0	71
2012	132	9	0	0	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

év	gyermekek száma
2008	648
2009	626
2010	596
2011	575

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nem releváns adat, hiszen pontos kimutatásunk nincs a községben élő romák számáról, ennek ellenére számukat meg tudjuk becsülni. Számításaink szerint kb. 100-150 főre tehető számuk. Az országos illetve az ország északi észak-keleti megyékben élő roma lakossághoz képest megállapítható, hogy Bakonycsérnyen településen nem jellemző, hogy a község belterületi részeitől szegregáltan, telepszerűen élnek. A romák beilleszkedtek a lakossághoz, többnyire elszórtan egy utcában egymás szomszédságában élnek romák és nem romák immár évtizedek óta.

A romák által lakott ingatlanokban többségében van vezetékes ivóvíz, szennyvíz rákötés, villany, néhányuknál központi gázfűtés, és internet elérhetőség is adott.

A becsült adatok alapján közfoglalkoztatásban résztvevő romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest 2012.-ben 6 %.

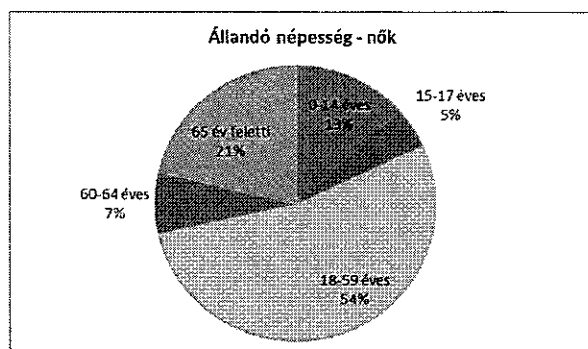
Kirívó, közösségellenes magatartásról, a többségi társadalom részéről táplált esélyegyenlőtlenségről nem beszélhetünk a községben.

Gyermekek:

Az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében gyermeknek tekintjük a 0-18 éves korosztályt.

Ennek értelmében Bakonycsérnyen a gyermekek a lakónépesség 18 %-át teszik ki.

Arányuk évtizedek óta csökkenő tendenciát mutat, amelynek kettős, közvetlen oka, hogy kevesebben születnek, mint ahányan elhaláloznak, a fogyás, emelkedő tendenciát mutat. E tendenciát igazolják még a korábban bemutatott táblákon (természetes szaporodás,

gyermekszám) túl az oktatási-nevelési intézményekbe beíratott gyermekek számának alakulása is.

év	3-6 éves korú gyermekek száma a településen	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	103	5	140	3	122	0
2009	115	5	140	3	116	0
2010	97	5	140	3	126	0
2011	119	5	146	3	122	0
2012	110	5	146	3	119	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	130	140	270	74	27,4%
2011/2012	130	131	261	91	34,9%
2012/2013	128	127	255	75	29,4%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Aktív korúak:

Az 1993. évi III. a szociális ellátásokról és szociális igazgatásról szóló törvény értelmében a 18. életévet betöltött, de a reá irányadó nyugdíjkorhatárt, illetőleg a 64. életévet be nem töltött személy aktív korú. Bakonycsernyén (2011. évi adatok alapján) 2124 fő aktív korú él. A lakosság 61 %-a.

A régióban az 1990-es évek elején megindult gazdasági növekedés következtében mára magasabb a foglalkoztatottak aránya az országosnál.

Idősek:

Magyarországon a társadalom öregedésének problémája egyre hangsúlyosabb.

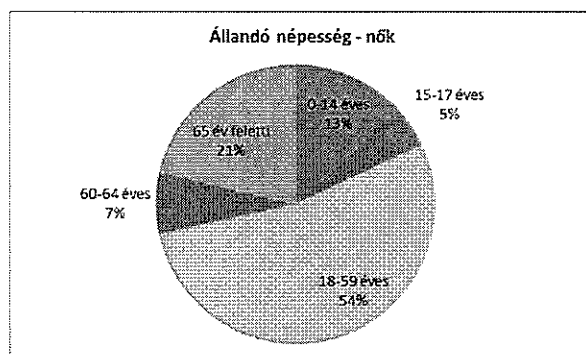
A népesség öregedése az elmúlt 125 évben szembetűnő.

Az időskorúak száma és aránya jelentős növekedést mutat a közelmúltban is, amikor is számuk több mint 1 millióval emelkedett, miközben a népesség száma fokozatosan csökkent. Ennek következtében arányuk az össznépesség 19%-ról 31%-ra nőtt. Jelenleg is tapasztalható előregedés, mely az inaktív népesség arányának jelentős növekedését eredményezi.

Bakonycsernyén a lakosság 28 %-a 60 éven felüli. E szám szerint valamivel kedvezőbb a helyzet az országos átlaghoz képest.

Egészségi állapotukat tekintve az idős korosztályról elmondható, hogy az EU országainak összehasonlításban rendkívül rossz az állapotuk, míg az elmúlt néhány évtizedben jelentősen javult az európai lakosság egészsége, addig hazánkban az utóbbi közel negyven évben drámai romlás következett be. A helyi egészségi állapot jellemzők nem térnek el az országos jellemzőktől.

A megyei adatok szerint a mutatkozó szükséglet közel fele nem szociális rászorultság alapon jelentkezik, hanem ápolási-gondozási szükséglet, önellátási zavar, együttélési, generációs problémák miatt, magányosság miatt közösségre vágyik, biztonságérzet növelése miatt. Az idősek szükségletei a jelenlegi szolgáltatási kínálathoz képest nem csak több, hanem sokkal árnyaltabbak. Életszerű, hogy a mára kialakuló helyzetben sokkal több, differenciáltabb szolgáltatási kínálat iránti igény jelentkezik, és ennek megfelelő szolgáltatási kínálatot kell teremteni.

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
----	--	--	------------------

2008	465	579	1044
2009	462	557	1019
2010	453	541	994
2011	453	546	999
2012	449	551	1000

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintjük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások

jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A roma közösségek helyzetének elemzése során a vizsgálatot nehezítette, hogy a településen nincs egyértelmű statisztika roma lakosságszámra vonatkozóan, és a népszámlálási adatok sem tartalmazzak adatot erre vonatkozóan.

Romának az tekinthető, aki annak vallja magát és erről nyilatkozik. Nincs ilyen nyilatkozatunk egyetlen bakonycsernyei lakostól sem. Ennek ellenére azonban számukat meg tudjuk becsülni. Számításaink szerint kb. 100-150 főről beszélhetünk.

Jellemzően a romák **nem szegregáltak**, telepszerűen, elkülönülten élnek, hanem a település belterületi ingatlanjaiban a magyarokkal együtt. Bakonycsernye község lakott belterületein megoldott a szennyvízhálózat, vezetékes víz, és gázellátás, mely szolgáltatások többnyire egyébként a romák által lakott ingatlanokban is megtalálhatók.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

Az önkormányzat nem rendelkezik naprakész a lakosság anyagi helyzetét teljes mértékben feltérképező kimutatással.

A különböző rászorultsági alapon történő önkormányzati támogatások számából azonban következtethetünk a településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetére. Az alábbi táblázat 2011. évi adatokat tartalmaz.

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	0-17 évesek száma	aktív korúak ellátásában részesítettek száma	aktív korú népessé g	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	időskorúak járadékába n részesítette k száma	lakó- népess ég
126	575	65	2024	25	0	3149

Forrás: TeIR

Fenti táblázat alapján megfigyelhető, hogy 2011-ben a 0-17 évesek 21,9 %-a részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, vagyis a család egy főre jutó havi jövedelme nem haladta meg a 37'050,- Ft-ot, illetve a 39'900,- Ft-ot.

Az aktív korú népesség 2,1 % részesül aktív korúak ellátásában, mely ellátás jogosultsági feltétele szintén az alacsony jövedelemhatár.

Fenti ellátásokban részesítettek számából kiszámolható, hogy 2011-ben a lakónépesség 6,86 %-a részesült rászorultsági alapon önkormányzati támogatásban. Fontos azonban megjegyezni, hogy ez egy hozzávetőleges számítás, hisz egy család rászorultság függvényében a fent felsorolt támogatásokból többre is jogosultságot szerezhet, valamint nincs tudomásunk a településen élők átlagnyugdíjáról, bruttó átlagbéréről, egyéb tartozásokról, eladósodásról, mely adatokból becsülhető lenne a településen létminimum alatt élő személyek száma. A településen 9 komfort nélküli lakás van.

Fenti számadatokból azonban általánosságban elmondható, hogy a lakosság nagy része átlagos anyagi körülmények között él.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

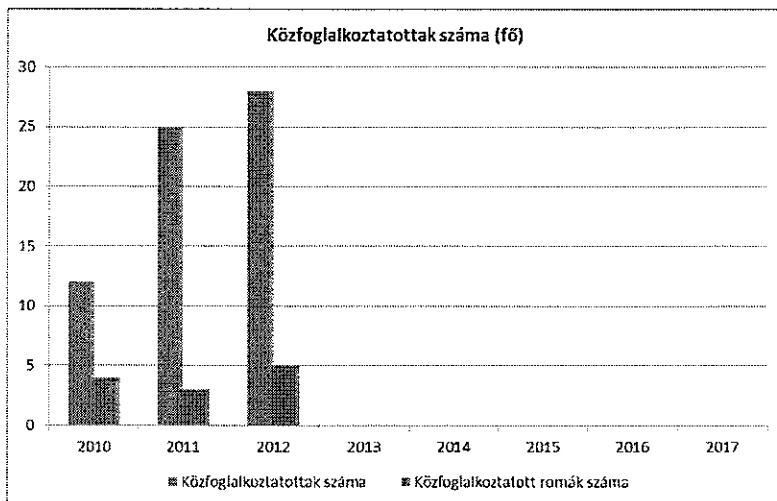
A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,

- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A közfoglalkoztatás a bevezetése óta működik Bakonycsernyén, és jelenleg is több személy van foglalkoztatva. A foglalkoztatott személyek többsége 8. általános iskolai végzettséggel, egy-két személy szakmunkás végzettséggel rendelkezik, közép és felsőfokú végzettségű személy eddig még nem vett részt közfoglalkoztatásban.

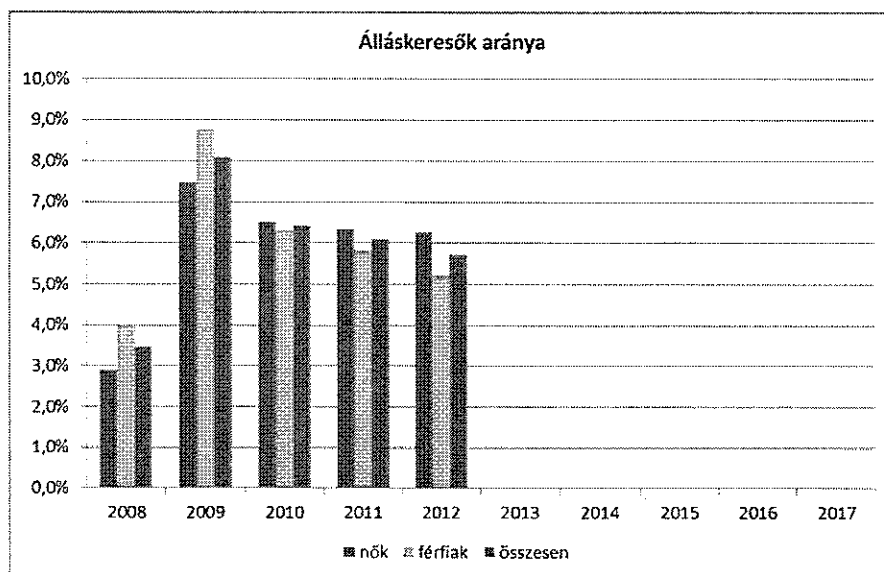
Elmondható, hogy a településen élő álláskeresők száma 2009-hez viszonyítva némileg csökkenő tendenciát mutat. A településen élő munkanélküli aktív korú lakosság arányait tekintve megállapítható, hogy előfordul, de nem jellemző a magas munkanélküliség, valamint több a munkanélküli nő, mint férfi.

A 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők száma azonban évről évre emelkedik, tehát a tartós munkanélküliek száma nő.

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

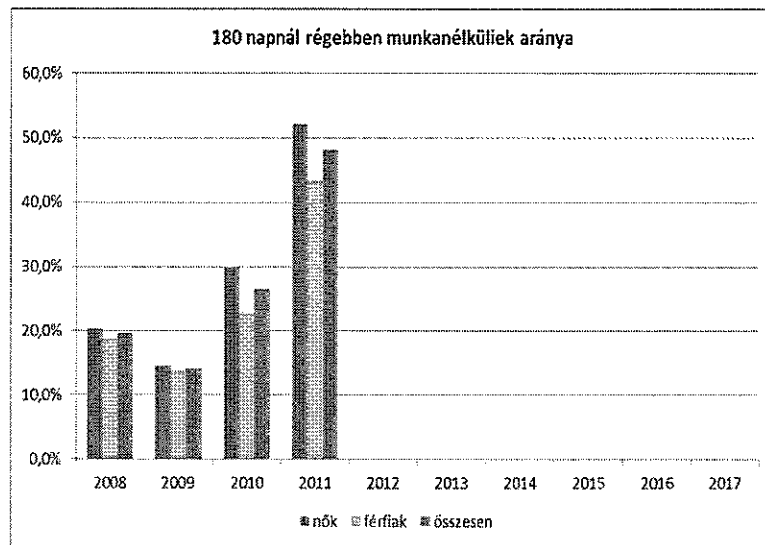
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1110	1225	2335	32	2,9%	49	4,0%	81	3,5%
2009	1098	991	2089	82	7,5%	87	8,8%	169	8,1%
2010	1184	1108	2292	77	6,5%	70	6,3%	147	6,4%
2011	1170	1101	2271	74	6,3%	64	5,8%	138	6,1%
2012	1101	1172	2273	69	6,3%	61	5,2%	130	5,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

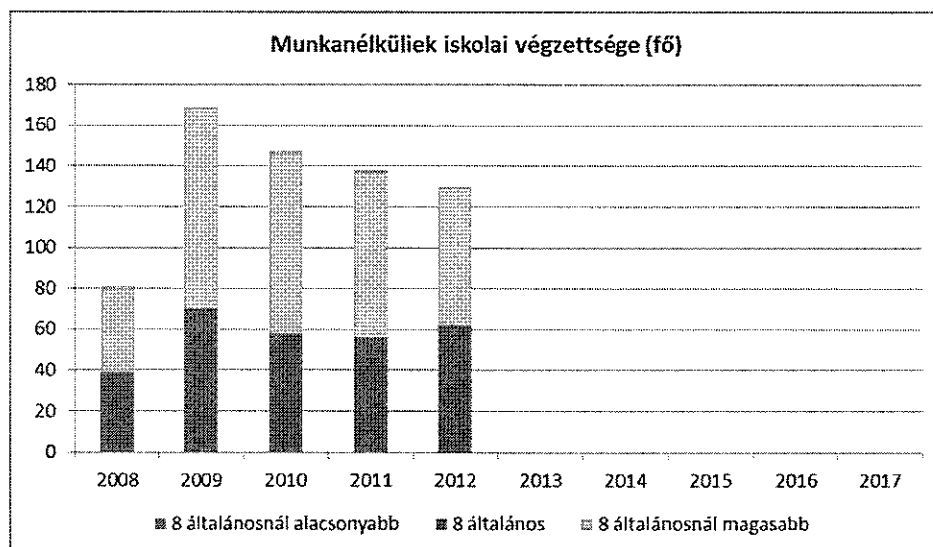

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	49	32	81	10	6	16	20,4%	18,8%	19,8%
2009	82	87	169	12	12	24	14,6%	13,8%	14,2%
2010	77	70	147	23	16	39	29,9%	22,9%	26,5%
2011	73	60	133	38	26	64	52,1%	43,3%	48,1%

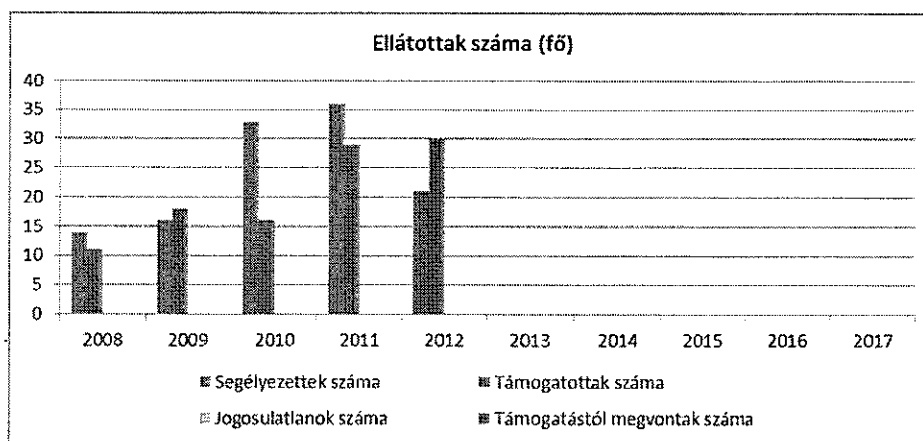
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek iskolázottságát tekintve megállapítható, hogy a településen élő munkanélküliek közül többségében 8. általános iskolai osztálynál magasabb végzettséggel rendelkeznek.

Megállapítható, hogy a munkanélküliség enyhe csökkenése ellenére, a rendszeres szociális segélyben részesülők és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma évről – évre némi emelkedést mutat, pedig az ellátások jövedelmi küszöbének mértéke 2008. január 1-e óta nem emelkedett. Ez az aktív korú lakosság szegényedését jelenti.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Fentebb megállapítást nyert, hogy a településen élő álláskeresők száma 2009-hez viszonyítva némileg csökkenő tendenciát mutat, azonban a válság előtti időszakra (2008) még mindig nem csökkent vissza az álláskeresők száma.

A településen élő munkanélküli aktív korú lakosság arányait tekintve megállapítható, hogy előfordul, de nem jellemző a magas munkanélküliség, valamint több a munkanélküli nő, mint férfi, és a két nem közti különbség az évek során egyre növekszik. Míg 2010-ben a két nem közti különbség 0,2 %, 2012-re 1,1 % különbség figyelhető meg. Megállapítható tehát, hogy 2 év alatt a különbség 5,5-szörösére emelkedett.

Fontos figyelembe venni a munkanélküliek számát korcsoportos bontásban is.

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	81	169	147	98	94
20 éves és fiatalabb	fő	0	5	5	1	4
	%	0,0%	3,0%	3,4%	1,0%	4,3%
21-25 év	fő	7	12	19	17	14
	%	8,6%	7,1%	12,9%	17,3%	14,9%
26-30 év	fő	14	13	15	10	6
	%	17,3%	7,7%	10,2%	10,2%	6,4%
31-35 év	fő	4	23	14	10	13
	%	4,9%	13,6%	9,5%	10,2%	13,8%
36-40 év	fő	8	20	10	14	11
	%	9,9%	11,8%	6,8%	14,3%	11,7%
41-45 év	fő	13	30	19	16	7
	%	16,0%	17,8%	12,9%	16,3%	7,4%
46-50 év	fő	12	27	28	27	15
	%	14,8%	16,0%	19,0%	27,6%	16,0%

51-55 év	fő	11	20	23	3	24
	%	13,6%	11,8%	15,6%	3,1%	
56-60 év	fő	9	16	12	0	0
	%	11,1%	9,5%	8,2%	0,0%	0,0%
61 év felett	fő	3	3	2	0	0
	%	3,7%	1,8%	1,4%	0,0%	0,0%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Minden évben pirossal jelöltem az adott korcsoport szerinti legtöbb munkanélkülit, zölddel és sárgával a soron következőket.

Megfigyelhető, hogy 2009-től az életkor előre haladtával nő az adott korcsoportok körében nyilvántartott álláskeresők száma.

Megállapítható, hogy a 40 év felettiek az évek során egyre jobban kiszorulnak a munkaerőpiacról és 2010-től megjelenik a fiatal felnőttek, 21-25 évesek körében is a munkanélküliség.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Szintén fentebb látható diagramon, és a lenti táblázatból is jól látszik, hogy a munkanélküliek iskolázottságát tekintve a településen élő munkanélküliek közül többségében 8. általános iskolai osztálynál magasabb végzettséggel rendelkeznek.

Bakonycsernyén tehát nem jellemző, hogy a munkanélküliség az alacsony iskolai végzettségnek tudható be, előfordulhat azonban, hogy a meglévő szakképzettség a mai igény számra nem piacképes.

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	81	2	2,5%	37	45,7%	42	51,9%
2009	169	4	2,4%	66	39,1%	99	58,6%
2010	147	2	1,4%	56	38,1%	89	60,5%
2011	138	3	2,2%	53	38,4%	82	59,4%
2012	130	2	1,5%	60	46,2%	68	52,3%

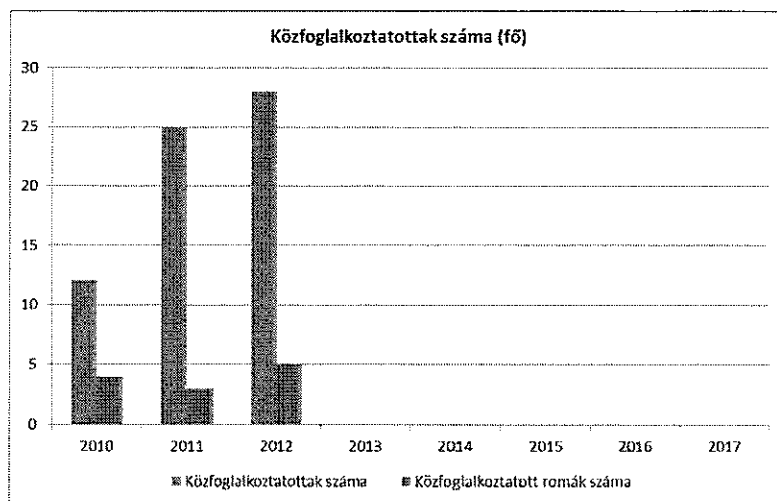
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatottak száma évről évre nő. Az önkormányzat igyekszik a lehetőségeket kiaknázva alkalmazni közfoglalkoztatás keretében a helyi lakosokat. Éveken keresztül sikerült így megoldani a különböző közösségi intézmények takarítását, a zöldterületek kötelező rendben tartását, a közterületi műtárgyak karbantartását, időjárásból adódó kellemetlenségek elhárítását.

A településen nehézséget okoz azonban, hogy a nehéz fizikai munka okán többnyire férfi munkaerőre van szükség, akik azonban fenti elemzésekből is kitűnik, hogy kevesebben vannak, mivel nagyobb eséllyel tudnak elhelyezkedni.

Ezt a helyzetet nehezíti továbbá, hogy ugyanaz a személy egy adott évben többször csak abban az esetben foglalkoztatható, ha a közfoglalkoztatásra megállapított keret kimerült. Így nincs lehetőség a hosszabb távú alkalmazásra. A foglalkoztatás rövidege miatt pedig nem hozza a tőle elvárt esély emelkedését, visszakérülést a tényleges munkaerőpiacra.

Összevetve a közfoglalkoztatásban résztvevők számát a nyilvántartott állás keresők számával megállapítható, hogy a közfoglalkoztatás emelkedésének ellenére sajnos még mindig nem pótolható a hiányzó munkalehetőség.

	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Nyilvántartott állás keresők száma
2010	12	147
2011	25	138
2012	28	130

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A település rendezési terve, fejlesztési koncepciója vállalkozásra alkalmas területeket meghatároz, több ipari, gazdasági lehatárolás is van, ennek ellenére a vállalkozások száma jelentősen nem nő, mely természetesen összhangban van a világ gazdasági helyzetének stagnálásával is.

Az önkormányzat vezetésének nincs tudomása jelentősebb beruházás tervezett megvalósításáról, felmerült a község határában egy szénbánya nyitásának lehetősége, de egyelőre előzetes felmérési szakaszban járnak. Az önkormányzat nyitott a telephely engedélyezésre, igény és lehetőség szerint új vállalkozói területek vagy akár turisztikai lehetőséget biztosító területek kijelölésére, lehatárolására, biztosítására.

Potenciális munkalehetőség, mint fentebb már említettük inkább a képzetlenebb munkaerő számára idényjelleggel adott. Jelentősebb számú munkáltatók Mórton találhatóak, bár ott is elsősorban a betanított többműszakos munkarendben keresnek főleg női munkaerőt.

A multi vállalatok a nagyveleji lakosok ingáztatását vállalják, biztosítják.

A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban résztvevők száma
2008	445	6	5	65	1	0
2009	449	5	4	62	1	0
2010	447	6	4	62	1	12
2011	497	7	4	63	1	25
2012	498	7	4	60	1	28

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A településen 2011-re mintegy 50 vállalkozás alakult, számuk tehát emelkedett. Talán ennek tudható be a munkanélküliség csekély mértékű csökkenése.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség	autóbusz járatpárok	átlagos utazási idő	vonat járatok	átlagos utazási	Kerékpár úton való	átlagos utazási idő
--	-------------	---------------------	---------------------	---------------	-----------------	--------------------	---------------------

	átlagos ideje autóval	száma munkanapokon	autóbuszszal	átlagos száma munkanapokon	idő vonattal	megközelíthetőség	kerékpáron
Legközelebbi centrum	14	11	25	0	0	14	40
Megyeszékhely	36	33	35	0	0	36	110
Főváros	100	20	70	0	0	100	

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen nincsenek fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok.

A fiatalok helyben történő továbbképzésének lehetősége a körzetközponti városokban Mór, Székesfehérvár és Zircen lehetséges.

A hátrányos helyzetben élő tehetséges gyermekek továbbtanulását az önkormányzat az Arany János Tehetséggondozó Program keretében támogatja, illetve az önkormányzat csatlakozott a Bursa Hungarica Ösztöndíj programhoz is.

Megállapítható, hogy a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2008-ról 2009-re duplájára emelkedett, és az azt követő években sem csökkent jelentősen.

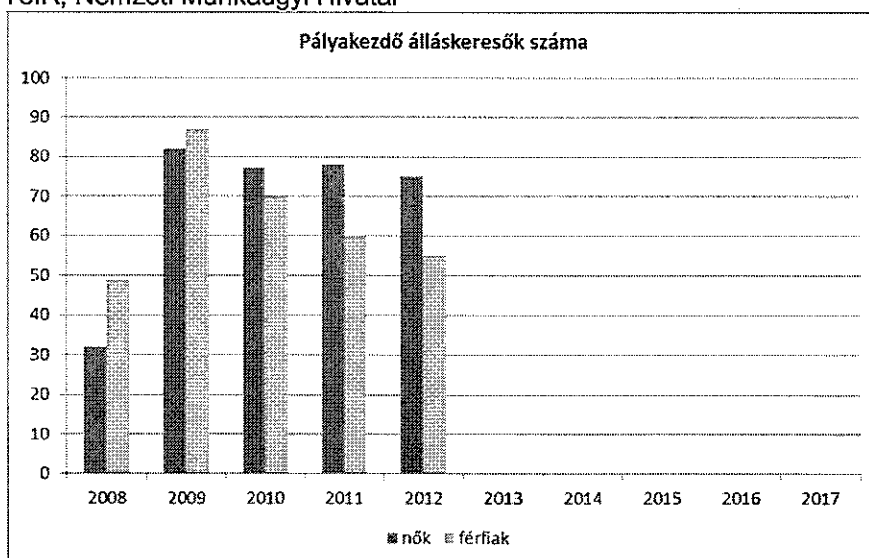
A két nem közti különbség már a pályakezdő munkanélküliek körében is megmutatkozik. Itt is látványos a nők számának többsége.

Sajnos az a többségi társadalmi szemlélet, melyek a nők elhelyezkedésének esélyeit csökkentik, a településen is megmutatkozik.

Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő	Férfi	összesen			
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	241	309	550	32	13,3%	49	15,9%	81	14,7%
2009	238	313	551	82	34,5%	87	27,8%	169	30,7%
2010	247	318	565	77	31,2%	70	22,0%	147	26,0%
2011	247	310	557	78	31,6%	60	19,4%	138	24,8%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Bakonycsernyén nincs lehetőség felnőttképzésben való részvételre. Erre a legközelebbi centrumban, Mór van lehetőség.

A munkaerőpiacra való sikeres kijutással kapcsolatos helyben szervezett továbbképzés, tanfolyam egyedül a megyeszékhelyen Székesfehérváron érhető el.

Helyi foglalkoztatási programok keretében közmunkaprogram, valamint gyakornoki képzési hely az önkormányzati hivatalban biztosított, továbbá gyakornoki helyek a körzetközpontban elérhető.

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek, szolgáltatások nincsenek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg:

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot.⁸ A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

A településen élő 100-150 roma származású ember többsége aktív korú, közülük többen dolgoznak, vagy háztartásbeliek.

Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	5	3
2009	7	8
2010	7	5
2011	17	8
2012	19	9

Forrás: helyi adatgyűjtés

A munkaügyi szervezetek illetve az önkormányzati rendszerben regisztráltak száma alacsony. Az ő foglalkoztatásukat a közmunkaprogramban tudjuk biztosítani. Szakképzetlenségük miatt nincs lehetőség arra, hogy az önkormányzat saját fenntartású intézményében foglalkoztassuk őket.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.⁹

„A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazták, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtenek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségtől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőítal nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” ...

„A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított

⁸ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/laekindikator/laekindikator11.pdf>

⁹ http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”¹⁰

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Fenti kiadványokkal ellentétben elmondható, hogy nincs információnk, tudomásunk arról, hogy a községben a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés lenne, lett volna roma származás miatt.

Az önkormányzat által szervezett közhasznú-, vagy közcélú munkavégzés során tény, hogy a településen a többségi feladatok elsősorban a közterületek rendben tartására összpontosulnak. Az alkalmas munkaerő kiválasztása azonban származástól független, a munka jellege, természete indokolja.

Fent nevezett „legalantasabb” munkát szükség szerint roma és nem roma egyaránt kénytelen elvégezni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A 7/2011.(II.11.) egyes szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet alapján a település az alábbi szociális ellátásokat nyújtja.

- Lakásfenntartási támogatás:

A szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma
2008	23
2009	74
2010	43
2011	25
2012	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- Ápolási díj (méltányossági alapon):

A települési önkormányzat képviselő-testülete - az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - ápolási díjat állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi.

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	18
2009	15
2010	30
2011	21
2012	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- Közügygyellátás (méltányossági alapon):

Szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén biztosított hozzájárulás.

év	közügygyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
----	--

¹⁰ Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, <http://www.neki.hu/kiadvanyok/valtozasok/dizskriminacioafoglalk.htm>

2008	228
2009	133
2010	131
2011	129
2012	131

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- Egyszeri átmeneti segély:

A települési önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére a rendeletében meghatározott átmeneti segélyt nyújt.

- Temetési segély:

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott feltételek szerint temetési segélyt állapíthat meg annak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti.

év	temetési segélyben részesítettek száma	felhasznált összeg összesen	köztemetés száma	köztemetésre felhasznált összeg
2008	28	560000	1	105000
2009	15	300000	0	0
2010	23	460000	1	115000
2011	17	340000	1	120000

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- Aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély):

Hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, annak a személynek, akinek saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított (egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs), és keresőtevékenységet nem folytat.

Nyújtható foglalkoztatást helyettesítő támogatás, vagy rendszeres szociális segély formájában. Egy családban azonban egyidejűleg csak egy személy jogosult, kivétel, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra az a személy jogosult:

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban, vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött.

Rendszeres szociális segélyre az a személy jogosult, aki:

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, vagy
- a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)	
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában
2008	14	0,72	11	13,58
2009	16	0,82	18	10,65
2010	33	1,7	16	10,88
2011	36	1,86	29	21
2012	21	1,07	30	23,07

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatásokat az 1991. évi IV. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény tartalmazza.

Ennek alapján az alábbi munkanélküliségi támogatások léteznek.

- Álláskeresői járadék:

Az ellátásra az a személy jogosult, aki:

- álláskereső, és
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és
- kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, és
- tevékenységet sem folytat, és
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és
- számára az illetékes munkaügyi központ kirendeltsége sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Jogosultsági idő: amely alatt az álláskereső az álláskeresővé válást megelőző három év alatt munkaviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban töltött, vagy egyéni illetőleg társas vállalkozói tevékenységet folytatott, feltéve ez utóbbi esetben, hogy vállalkozói tevékenysége alatt járulékfizetési kötelezettségének eleget tett.

év	nyilvántartott álláskeresői száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	81	10	12,3%
2009	169	18	10,7%
2010	147	30	20,4%
2011	138	32	23,2%
2012	130	19	14,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- Nyugdíj előtti álláskeresői segély

Nyugdíj előtti álláskeresői segélyben az részesülhet, aki

- álláskereső
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani,

- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik (megállapításhoz szükséges életkor), és
- legalább 45 napon át álláskereső járadékban részesült, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskereső járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és az álláskereső álláskereső járadékra ismételten nem szerez jogosultságot, és
- az álláskereső járadék folyósításának időtartamát kimerítette, és
- az álláskereső járadék folyósításának kimerítését, vagy az előzőekben részletezett megszűnést követően három éven belül betölti a megállapításhoz szükséges életkort, és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtt ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1217	2	0	0	3	1
2009	1223	2	0	0	3	1
2010	1225	3	0	0	3	1
2011	1223	2	0	0	3	1
2012	1224	1	0	0	3	1
2013	1223	0	0		2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat lakás-állománya elsősorban a korábbi szolgálati lakásokból áll. Jelenleg Bakonycsérnyé községben 2 ilyen ingatlan található, melyből valamennyit bérelnék. Ezek korábban az ún. szolgálati lakások voltak, pedagógus és orvos lakás.

A településen sok az üres, eladó ingatlan, számuk közel 15-20 db között mozog. Ezek közül az ingatlanok közül az örökösök csak viszonylag keveset hasznosítanak bérlakásként. Ennek talán oka lehet, hogy a nincs fizetőképesség, megbízható bérlő.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzatnak 2 lakható szociális lakása van, melyekben összesen 14 élnek.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzatnak nincs ilyen ingatlana.

d) Jelenleg nem releváns a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat a lakásfenntartási támogatáson túl újonnan épült fecskeházzal segíti a fiatal párok lakhatását, lakáshoz jutását.

A 24 lakásos garzonház azoknak a pároknak biztosít lakhatást, akiknél legalább az egyik fél még nem töltötte be a 35. életévét, és lakhatásuk átmenetileg nem megoldott.

Az újonnan épült kétszintes ingatlan 24 db egyszobás, stúdiókonyhás, fürdőszobás apartmanból áll, az újonnan nyílt Fenyő utcában.

Elhelyezkedése igen kedvező, iskola-óvoda 100 m-en belül, orvosi rendelő 300 m-en belül megtalálható, a központban, de mégsem a főút mellett.

A pályázók 5 évre vehetik igénybe a fecskeházat. A bérlőknek vállalniuk kell a bérleti jogviszony alatt:

- bármely pénzintézettel kötött lakás-előtakarékosság fizetését és
- közös költségek és a közüzemi díjak megfizetését.

Albérleti díjat nem kell fizetni, vagyis nincs az utcára kidobott pénz, hiszen a lakás-előtakarékosság lejártával az otthonteremtéshez szükséges induló tőke a párok rendelkezésére fog állni, vagyis mindenki magának fizet átvitt értelemben bérleti díjat.

A bérleti jogviszony lejártá után a pároknak lehetőségük nyílik a Fecskeház szomszédságában található önkormányzati telkek kedvezményes megvásárlására, és saját családi házuk felépítésére, vagy egyéb lakóingatlan vásárlására.

A pályázat beadási határideje folyamatos, személyesen lehet benyújtani a Polgármesteri Hivatalban. Pályázati adatlap az önkormányzatnál, és a www.bakonycsernye.hu honlapról beszerezhető.

A lakásokba szerződéskötés után lehet beköltözni.

Amennyiben nem sikerül a pályázatnak megfelelő személyekkel feltölteni az ingatlant, úgy lehetőség nyílik a fennmaradó lakások bérbevételére, akár egyedülálló, idősebb házaspárok/élettársak részére is, más feltételekkel, bérleti díj megfizetése mellett.

f) eladósodottság

Az adósságsökkentési támogatást Bakonycsernye község Önkormányzata nem vezette be.

Nincs pontos adatunk, információnk a lakosság eladósodottságával, a tartozások összegszerűségével kapcsolatban.

Évről évre azonban előfordul, hogy a családok lakhatási helyzete veszélyessé válik. 2012, már idén is volt 1-1 hajléktalan a településen.

A lakások elhanyagoltsága, veszélyessé válása, valamint a hajléktalanságból következtethetünk az eladósodás meglétére is.

2008-at követően – az iktatási adatokra tekintettel - jól látszik azonban, hogy megszorodtak a végrehajtási ügyekben kért adó- és értékbizonyítvány iránti kérelmek száma. A végrehajtási ügyek adataiból láthatjuk – bár kimutatás nem készült – hogy kinek milyen jellegű és mértékű adóssága van. Éves szinten 2-3 ingatlanárverésre is sor kerülne, ha lenne érdeklődő a lakásokra. Általában az árverés iránti érdektelenség az, ami miatt az adósoknak nem kell ingatlanaikat elhagyniuk.

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	0	0
2009	1	0
2010	2	0
2011	0	0
2012	1	1
2013	2	1

Forrás: önkormányzati adatok

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az 5 km hosszú település ellenére nem beszélhetünk külterületi lakóövezetről.

A településen távolsági buszjáratokkal minden közszolgáltatáshoz el lehet jutni, melyek többnyire a falu közép pontjában található. Az orvosi rendelő és az egyik óvoda egy telephelye a központon kívül is elérhető.

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	4	5	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0,32	0,4088	0	0
	alapozással nem rendelkező	alapozással nem rendelkező	alapozással nem rendelkező lakások a	alapozással nem rendelkező lakások

	lakások a belterületen	lakások a kületterületen	nem szegregált lakóterületeken	a szegregált lakóterületeken
száma (db)	281	5	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	23	0,4088	0	0
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a kületterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a kületterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	1064	4	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	87	0,32	0	0
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a kületterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	1198	5	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	98	0,4088	0	0
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a kületterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	610	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	49,8	0	0	0
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a kületterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	1138	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	93	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A HEP korábbi részében már említésre került a községben élő romák becsült száma, és az is, hogy nem jellemző a településre hogy **külön telepen, vagy szegregátumban élnek**, hanem a többi nem roma lakossal együtt a belterületi ingatlanokban.

A romák beilleszkedtek a lakosságba, többnyire elszórtan egy utcában egymás szomszédságában élnek romák és nem romák.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői: nem releváns adat a községre.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői: nem releváns adat a községre.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai: nem releváns adat a községre.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Bakonycsernyén az alábbi egészségügyi alapszolgáltatások működnek:

- Háziorvosi, házi-gyermekorvosi ellátás két körzetben.
Mindkét rendelő akadálymentesített.
A rendelő felszereltsége most egyszerhasználatos steril acélműszerekkel, rozsdamentes műszerasztallal, új mobil /a 3./ EKG készülékkel bővült. A rendelőben PC EKG-t használnak.
A doktornő rendszeresen igénybe veszi az ÁNTSZ mikrobiológiai laborját. Mivel a vérvételi lehetőség nagymértékben szűkült, heveny megbetegedés esetén gyakran küld váladékokat baktérium, néhány vírus és férgek, protozoonok kimutatására. Bizonyos szerológiai vizsgálatokat is TAJ kátyára lehet kérni az ÁNTSZ Labor Kft-től.
A Béketelepi háziorvosi szolgálat 2004. június 1. óta megújult körülmények között várja a betegeket. Korszerű számítógépes EKG készülék /archivált felvételekkel/. A műszerállomány folyamatosan bővül, automata testtömegindex számoló, testzsírmérő, vércukormérő és automata vérnyomásmérő készülékekkel dolgozunk.
Dr. Pap Éva háziorvos tájékoztatása szerint a szolgálatnál az alábbi szűrési programok működnek:
2005-ben OEP támogatással teljeskörű szűrést végzett 1 évig/ cardiovascularis rizikószűrés, daganatszűrés, érzékszervi szűrések/.
2007-ben érrendszeri szűrést,
2008-ban prosztataszűrést,
2009-ben vesevizűrést végeztünk szakorvos segítségével.
2005-ben drogprevencióra Kurdics Mihályt hívta meg./Kultúrház/
2007-ben az általa meghívott dietetikus tartott előadást a kultúrházban cukorbetegnek, amit a falutuévében hosszú ideig sugároztak. /Kultúrház/
- Fogászati ellátás egy körzetben.
- Védőnői Szolgálat 2 védőnő alkalmazásával. Az egyik védőnő rákszűrést is végez a településen, bár elmondta, hogy csak azoknál végezheti el ő a szűrést, akik már 3 éve nem vettek részt máshol ilyen szűrésen. Őket az ÁNTSZ jelzése alapján hívhatja be vizsgálatra. Azok akik viszont szeretnének élni a helyben adott lehetőséggel, sajnos nem tehetik meg.

Szakellátás egyre csökkenő szakosítással Móron a körzetközpontban némely ellátás esetében beutalóval, némelyik beutaló nélkül is elérhető. Sajnos jellemző, hogy a móri ellátásnál is szűkülő „kínálat” van, például vérvételre csak minimális számú beteget és csak reggel 8,30-ig fogadnak Móron. Megjegyzem, hogy az első móri autóbusszos járat 4 óra 59 perckor a következő járat pedig 6,34-kor indul. A menetidő kb. 25-30 perc.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az orvosi, védőnői kötelező szűréseken, illetve az ÁNTSZ által szervezett éves rendszeres mammográfiai szűrésen kívül mint fent már említettük a háziorvosok szűréseket végeznek, illetve a védőnő rákszűrést végezhet.

A nem kötelező szűrőprogramok elsősorban – bár egyre szűkülő kínálattal – Móron a körzetközpontban, és többségében Székesfehérváron érhető el.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Bakonycsernyén nincs fejlesztő és rehabilitációs ellátás. Ennek eléréséig a legközelebbi körzetközpontba, Móra kell utazni, vagy a távolabb fekvő, orvosi beutalás után elérhető megyeközpontba.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen az iskolai, óvodai étkeztetés, valamint a szociális étkeztetés jogszabályban előírt engedéllyel rendelkező magánvállalkozó útján, a Fekete Berek Étterem konyháján keresztül megoldott.

A konyha a tanév ideje alatt naponta kb. 300 fő részére biztosít étkeztetést.

Az étrend az étkezésben résztvevők korának és egészségi állapotának megfelelő táplálkozás-élettani szükségletekhez igazodva kerül megállapításra, a változatosság, az idényszerűség és a tápanyagszükséglet követelményeinek figyelembe vételével.

Az étlapot a szakács tervezi meg, állítja össze, a háziorvos pedig hetente felülvizsgálja és aláírásával jóváhagyja.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sport és szabadidős tevékenység a község életében igen meghatározó, és már 50 éves múltra tekint vissza.

A 800 m² alapterületű iskolai tornacsarnok az év minden szakában jól kihasznált. Ezenfelül a Művelődési Házban működik konditerem, és egyéni vállalkozók is biztosítanak különböző sporttevékenységeket, így például Zumba, Spinning.

A településen 2012.június 27-én került felavatásra a sportpálya melletti öltözőkomplexum. A négy nagy öltözőből, az ahhoz tartozó zuhanyzókából, játékvezetői szobából, szertárból álló épület mintegy 39 millió forintból épült fel.

A településen hosszú múltra visszatekintő Bakonycsérnyei Bányász Sport Egyesület (BBSE) működik felnőtt, ifjúsági és utánpótlás focicsapattal.

A horgászat kedvelőinek Bakonycsérnyei Horgász Egyesület ad otthont. Az egyesület 1992-ben alakult az előző évben elkészült két víztározó hasznosításának reményében. A tavakat sikerült a 90-es években jól halásított horgászvízzé fejleszteni, melyekben igen jól érzik magukat a halak. Jó példa erre a ragadozóhal állományunk szaporodása és állandó megújuló képessége. Évente 3-4 alkalommal telepítünk 60-80q halat.

A két tó ugyanazon vízfolyáson helyezkedik el, egymástól kb. 800 méterre. Alsó tavunk a kisebb, kevésbé akadós, viszont felső vége gazdagon benőtt náddal, sással. A felső tavunk horgászható területe 6 ha. A benne lévő száraz fák és bokrok igazi horgász szívet dobogtató, haltartó helyek.

A kellemes környezet jó kikapcsolódást jelent a környékben élő horgászok számára.

Működik még a településen az autóversenyzés hódolójának a PLX Racing egyesület, melynek hivatalos megalakulása 2003. január. Alapítói a RALLYPÁLYÁK mellet fertőződtek meg benzingőzzel. '98-'99-re már egy összekovácsolódott csapattá váltak. A sport iránt érzett szenvedély és eltökéltség odáig "fajul", hogy 2001 őszére már rajthoz állt az első közösen készített versenyautó. Azóta már sok-sok versenykilométert és kalandot élt meg együtt a technika és ember, s rengeteg munka árán nőtte ki magát a jelenlegi színvonalára. Ennek köszönhetően egyre jobb eredmények majd futamgyőzelmek születtek. Végül a 2005-ös és 2006-os Ezerjó Rallsprint Bajnokság A4 kategória bajnoki címét sikerült elhódítani, és a 2. legjobb csapatnak járó elismerést is kivívta magának.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen Bakonycsérnye – Balinka – Nagyveleg Községek Mikrokörzeti Szociális Társulás keretében lát el személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások közül családsegítést, házi segítségnyújtást és étkeztetést 2012. márciusa óta. Ennek a társulás keretében működik a gyermekjóléti szolgáltatás is.

A Szociális Alapszolgálat által nyújtott szociális ellátások mindegyikére van igény, melyet az ellátottak száma is mutat. Bakonycsérnyén 2012-ben a családsegítést 48 fő, a házi segítségnyújtást 19 fő, míg az étkeztetést 37 fő vette igénybe.

Az igénybevétel a családsegítés tekintetében térítésmentes, míg házi segítségnyújtás és étkeztetés jövedelmi helyzetétől függően térítési díjfizetésre köteles szolgáltatás.

A Szociális Alapszolgálat irodája a falu központjában található, a Művelődési Ház és az Önkormányzati Hivatal, Védőnői Szolgálat fogja közre.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs információnk, adatunk hátrányos megkülönböztetésről a szolgáltatások biztosításakor. A mozgásában korlátozott idős embereknek az étkeztetést házhoz szállítással tudjuk biztosítani.

A Szociális Alapszolgálat irodahelyisége kerekesszékekkel is megközelíthető.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A közművelődést szervező tájékoztatása szerint a Művelődési Házban egy roma mozgássérült gyermek ingyenesen veheti igénybe a Zumba – órákat. Az általános iskola igazgatónője elmondta, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek ingyen vehetik igénybe az iskolában a művészeti oktatást.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterének lehet tekinteni az iskolát, óvodákat valamint a Művelődési Házat mind befogadóképességét, mind technikai felszereltségét tekintve.

A településen működik Nyugdíjas Klub, Ifjúsági Klub, Nő Klub, Polgárőr Egyesület, Együtt Bakonycsérnyéért, Bakonycsérnyei Férfikör (az Evangélikus Egyházközség keretében).

A vallásgyakorlás érdekében a községben működik a Római Katolikus Egyházközség, az Evangélikus Egyházközség, valamint a Magyar Pümkösi Egyház Bakonycsérnyei Gyülekezete.

Minden évben megrendezésre kerülnek a Falunapok színvonalas műsorral.

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők, valamint mindezekről a Rikkancs nevezetű faluújságból, illetve a falu hirdetőin keresztül is értesülhetnek a lakók.

A rendezvényekről a község honlapján, nyilvánosan megtekinthető „Rendezvénynaptár” földre kattintva is tájékozódhatnak.

A honlapon működik továbbá „e-ügyintézés”, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

Az idősek informatikai jártasságáról, illetve a településen élők internet-hozzáféréseiről nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy a lakosság, illetve az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen élők aktívan részt vesznek a különböző programokon, a települést érintő közmeghallgatásokon. Nincs adatunk információk etnikai konfliktusokról, ezért azok kezeléséről sem tudunk beszámolni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A lakosság összefogása, mozgósítása a települést érintő célok elérésben jól működik.

Ezt az összefogást mutatja többek között az is, hogy a sportpálya melletti öltözők munkálataiban több önkéntes is aktívan részt vett.

De ilyen összefogásra buzdít jelenleg is a képviselőtestület a Falu kemencéjének megépítése céljából. Ennek érdekében felhívást tett közzé.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen és a móri járásban sem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Nemzeti Munkaügyi Hivatalnál.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. A megtartott fórumokon adatgyűjtés (a nem regisztrált munkanélküliek elérése érdekében). A nem regisztrált munkanélküliek Munkaügyi Központba való beutazásának biztosítása.
Munkanélküliség az enyhe csökkenés ellenére még mindig jelen van a településen. (Munkanélküliek száma nem csökkent vissza a válság előtti időszakra). Tartós munkanélküliek száma emelkedik.	Start-programokról tájékoztatás, ösztönzés az igénybevételre. Álláskeresési tréningek szervezése.
Potenciális munkalehetőség elsősorban idény jellegű, előfordul az illegális, nem bejelentett foglalkoztatás is.	Helyi potenciális munkáltatók tájékoztatása. Egyszerűsített foglalkoztatás ösztönzése.
Nincs cigány kisebbségi önkormányzat, illetve nincs képviselő a helyi testületben.	Segítségnyújtás az érdekérvényesítés erősítésében.
Nem jellemző probléma, de fontos az integráció erősítése.	Közösségi programokon való részvétel ösztönzése.
Szegénységben élők kilátástalan helyzete, kicsi a kitörés esélye.	Mindennapi életmód megkönnyítése (ruha, egyéb használati tárgyak, játékok, tanszerek cseréjének megszervezése). Önálló életvezetésre „alkalmassá tétel” (földművelés, állattartás, háztartásvezetés).
Eladósodás	figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az

	<p>önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében),</p> <p>figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében</p>
Tájékoztatlanság.	<p>Információs lap elkészítése, közzététele az igénybe vehető támogatásokról, szolgáltatásokról.</p>

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

A táblázat adatiból is jól kitűnik, hogy kevés gyermek születik a községben, sőt évről évre kevesebb a gyermek. Ahogy a védőnők fogalmaztak, a család harmadik gyermekei már nem születnek meg. Kevés a nagycsaládos a településen, a fiatalok többségében csak 1 maximum 2 gyermek vállalnak. A HEP fórum alkalmával mind a pedagógusok mind az egészségügy képviselői részéről elhangzott, hogy egyre több gyermek él szegénységben. Egyre több családban gond a rendszeres, mennyiségi és minőségi napi táplálkozás. Sok családban gond a nyári gyereketkeztetés is. Volt arra is példa, hogy az egyik gyermek a másik kezéből vette el az uzsonnáját. De az étkeztetésen kívül gond, a családoknál a téli tüzelő beszerzése, a fűtés. A pedagógusok elmondták, hogy egyre több család megy szét, a szülők a konfliktusukat, a problémákat nem tudják megoldani, amit aztán a gyerekeken vezetnek le, sok a morális probléma is. A normálisnak tűnő családokban is sok a konfliktus, a „kulturált agresszió”. Sok családnál gond a gyermekek nyári elhelyezése, felügyelete is.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosult gyermekek száma nem csökken, habár az ellátás jövedelmi határa 2008-óta nem változott. Van arra is példa, hogy ha a szülő dolgozik, és pár forinttal meghaladja a rendszeres kedvezmény jogosultsági határát, ezért a gyermeke nem étkezhetsz ingyen az oktatási intézményekben, a gyermeknek a szülők nem tudják önerőből befizetni az étkezést.

	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Élve születések száma:
2001	458	
2008	451	30
2009	436	20
2010	418	26
2011	405	14
2012	392	24

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzügyi és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás,
 - e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a védelembe vétel,
 - b) a családbafogadás,
 - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
 - e) a tartós nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,
- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,
 - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
 - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
 - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
 - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
 - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni¹¹.

A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)¹²

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	10	6	15
2009	10	5	39
2010	7	5	17
2011	5	22	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ennek alapján 2012-ben az család egy főre eső havi jövedelme nem haladhatta meg a 37'050,- Ft-ot, illetve a 39'900,- Ft-ot. Ez a jogosultsági jövedelemhatár azonban évek óta nem változott.

¹¹ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt.-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

¹² Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	96	11	0	0	133
2009	229	26	0	0	77
2010	155	14	0	0	79
2011	126	11	0	0	71
2012	132	9	0	0	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Fenti táblából jól látható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2008-ról 2009-re majdnem háromszorosára emelkedett, és 2010-től ez a szám nem csökkent jelentősen.

Az ellátásra jogosultaknak ingyen jár a tankönyv és a gyermekétkeztetés 1-8 évfolyamon, a 8. évfolyam után pedig 50 %-os étkezési térítési díj kedvezményre jogosultak. 2012. novemberéig a jogosult gyerekek után a szülők évi 2 alkalommal 5.800,-Ft készpénzt kaptak, november óta pedig 5.800,- Ft értékű Erzsébet utalványt.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A móri kórház szülészeti osztályát 2007. júniusában záratta be a város Képviselő-testülete. Ezt követően a bakonycsérnyi testület bevezette, hogy az újszülött babák után 20.000,-Ft egyszeri támogatást biztosít. Az ellátás mindenkinek jár.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes gyermekétkeztetésben a rendszeres gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermekek 100 %-a részesül.

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	22	71	18	71	11	180
2009	40	181	23	181	24	180
2010	35	104	14	104	18	160
2011	27	94	16	94	12	145
2012	25	101	17	101	11	125

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenképp felelő álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz

Jelenleg nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek a településen, számuk: 0 fő, arányuk: 0 %.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

Bakonycsérnye községben nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet, tehát ilyen szempontból hátrányos helyzetű, a gyermekek esélyegyenlőségét rontó tényekről nem lehet beszélni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	1	5	3	5
2011	1	5	2	5
2012	1	5	2	5

Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	0	0

- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen 2 fő védőnő látja el ezt a feladatot, melyek közül az egyik a szomszédos balinkai települést is ellátja.

A kötelező ellátásokon túl prevenciós feladatokat is ellátnak. Többek között éves szinten szerveznek Bababörzét.

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	98
2009	2	99
2010	2	97
2011	2	101
2012	2	

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma nem haladja meg és a közelében sincs a jogszabályban előírt létszámnak, mely 250 fő. A védőnők elmondták, hogy akár a 10 évvel ezelőtti gyermeklétszámnak ma már csak a fele van, de az adminisztráció nagyon sok lett, emiatt vannak inkább leterhelve. A gyermekek kötelező iskolai és óvodai szűrését ők végzik ami tisztasági és állapotfelmérésből tevődik össze. A vizsgálat során a gyermek mozgását, látást, hallását vizsgálják, továbbá a vérnyomást, súlyt, magasságot, színlátást, pajzsmirigyet, fej illetve mellterefogatot. Az iskolában – éves munkatervük alapján – egészségmegőrző előadásokat tartanak figyelembe véve a különböző korosztályú gyerekeket. A kötelező védőoltások beadásában is részt vesznek.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői

Bakonycsernyén háziorvosi és házi-gyermekorvosi ellátás működik. Külön gyermekorvos nincs a településen.

Betöltetlen praxis nincs.

Felnőtt és gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma
2008	0	24540
2009	0	25833
2010	0	21176
2011	0	22613

c) 0–7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozó adatok

A településen speciális, sajátos nevelési igényt kielégítő intézmény, szolgálat nincs. Az óvoda, és az iskola szakvélemény alapján fejlesztőpedagógus alkalmazásával segíti a rászorultakat, a korai fejlesztés, mind a logopédia és gyógypedagógia területén.

d) gyermekjóléti alapellátás

Bakonycsérnye – Balinka – Nagyveleg Községek Mikrokörzeti Szociális Társulás keretében önálló gyermekjóléti szolgáltatást működtet 2 fő családgondozó alkalmazásával 2012. márciusától. Korábban a „Jobb Otthon” Egészségügyi Ellátásért Alapítvány látta el ezt a feladatot.

A gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatás, mely az alábbi formákban érhető el:

- Önként, mindazok körében, akik a gyermekjóléti szolgálathoz fordulnak segítségért annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön.
- Jelzőrendszeri tagok jelzését követően a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi a kapcsolatfelvételt.
- Hatóság által kötelezett formában.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Orvosi ügyelet nincs a településen, legközelebb Mórban van, illetve sürgősségi betegellátás Székesfehérváron.

A gyermekjóléti szolgálat nem működtet készenléti szolgálatot.

Hajléktalanná vált személyek a móri Átmeneti Szálló segítségét vehetik igénybe, mely intézmény Mór város kistérségi településeiről is fogad rászorulókat.

Anyaothton legközelebb a megyeszékhelyen, Székesfehérváron van, mely csak székesfehérvári lakóhellyel rendelkezők számára nyújt segítséget, hasonlóképpen a dunaujvárosi Családok Átmeneti Otthona. Fejér megyében nincs olyan Családok Átmeneti Otthona, vagy Anyaothton, ahol a saját közigazgatási területükön kívül élőket is tudnának fogadni.

Az országban több ingyenesen hívható segélyvonal is működik különböző problémákra fókuszálva, melyek közzététele szintén nem biztosított a településen.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen a Művelődési Ház szervez esetenként többnapos szabadidős programokat a gyermekek számára.

Ezenfelül az iskola és az óvoda is biztosít szabadidős foglalkozásokat, egészségfejlesztési, sport programokat.

Az iskola életében a bűnmegelőzési programok szerepet játszanak. Ennek keretében az osztályfőnöki órákon egy rendőr tart előadást dohányzás, alkohol, drog, AIDS témakörökben.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek az óvodában, általános iskolában 100 %-os kedvezményrel étkezhettek, a tankönyv ingyen jár részükre.

A középiskolai tanulmányokat folytató rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pedig 50 %-os kedvezményrel élhetnek az iskolában.
Szünidei intézményi gyermekétkeztetés 2012-től nincs a településen. Hétvégi gyermekétkeztetés sem biztosított.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az ellátórendszerek keretein belül nincs tudomásunk sem pozitív, sem negatív diszkriminációról.

A közművelődést szervező tájékoztatása szerint a Művelődési Házban egy roma mozgássérült gyermek ingyenesen veheti igénybe a Zumba – órákat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az alábbiakban áttekintjük azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a közoktatásra vonatkozóan határozzák meg az esélyegyenlőség biztosítását. A jogszabályok és értelmezésük nyújtanak segítséget ahhoz, hogy a HEP ezen fejezetében az önkormányzat elvégezze a szükséges helyzetelemzést.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok,

bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés." A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselő biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanuló hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere¹³ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitétt tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességbontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességbontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képességbontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési

¹³ A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességbontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

igényű tanuló vehet részt¹⁴. Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

Fenti tanulók ellátása az óvodában, és az iskolában egyaránt szakvélemény alapján fejlesztőpedagógus által valósul meg.

Az óvodában és az iskolában is dolgozik gyermek-, és ifjúságvédelmi felelős.

Óvodai nevelés adatai

Óvodai nevelési adatai:

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		2
Hány településről járnak be a gyermekek		3
Óvodai férőhelyek száma		146
Óvodai csoportok száma		5
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		6.30 - 16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		5 hét
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	10	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	10	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	3	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai nevelés adatai 3. (Az önkormányzati, egyházi óvodai adatok összesítve szerepelnek!)

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	103	5	140	3	122	0
2009	115	5	140	3	116	0
2010	97	5	140	3	126	0

¹⁴ A képesség-kibontakoztató felkészítésben résztvevők, ezen belül is a sajátos nevelési igényű tanulók létszám-számításával kapcsolatban ld. a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § (5) bekezdését: "...A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényűhalmozottan hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik. Azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a fogyatékoság típusának megfelelően létrehozott iskolai tagozaton, osztályban, csoportban teljesítik tankötelezettségüket, és akikről a szakértői bizottság által kiadott szakvélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulóktól elkülönítetten oktathatóak, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának, arányának meghatározására irányuló valamennyi számításnál figyelmen kívül kell hagyni."

2011	119	5	146	3	122	0
2012	110	5	146	3	119	0

Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	23	30	33	26	15	127
Más településről bejáró gyermekek létszáma	2	5	6	3	2	18
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	5	8	0	3	2	18
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	1	3	4	3	3	14
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	3	2	3	2	3	13

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	1	1	1	2	1	2
Csoport 2	2	2	2	4	0	4
Összesen	3	3	3	6	1	6
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	1	1	1	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)	0					
Tagóvoda						
Csoport 1	3	0	3	1	0	1

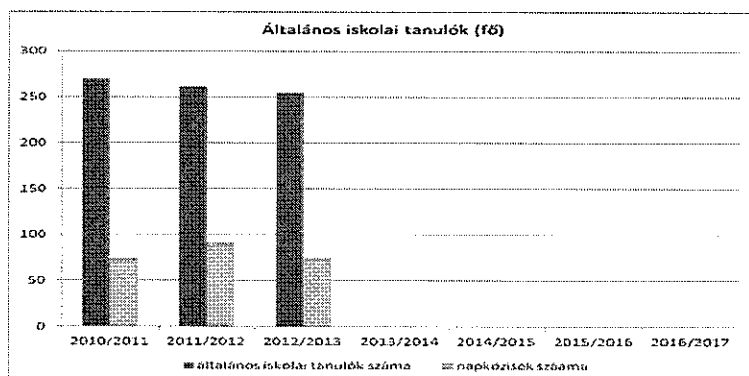
Csoport 2	2	0	2	2	0	2
Csoport 3	6	0	6	4	0	4
Összesen	11	0	11	7	0	7
A csoportok összlétszám ából a 6 évesnél idősebb gyermek	3	0	3	3	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati
adatgyűjtés

Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5- 8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	130	140	270	74	27,4%
2011/2012	130	131	261	91	34,9%
2012/2013	128	127	255	75	29,4%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános iskola adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	207
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	49
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	6

Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	6	1
Szaktanítást végző tanítók száma	0	0
Szaktanítást végző tanárok száma	20	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Gyermekevédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	6	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

2012-2013. tanév												
Évfolyam, osztály	Létszám	Napközis	Bejáró	H H	HH tanuló aránya az osztály létszámahoz viszonyítva	HH H	HHH tanuló aránya az osztály létszámahoz viszonyítva	SN I	SNI tanuló aránya az osztály létszámahoz viszonyítva	SNI tanuló k számából a hhh tanuló k száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma
1. A oszt.	30	15	5	6	20%	3	10%	3	10%	1		
1. B oszt.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
2. A oszt.	15	10	2	3	20%	3	20%	1	7%	0		
2. B oszt.	16	8	3	5	31%	2	13%	0	0%	0		
3. A oszt.	26	8	2	5	19%	4	15%	4	15%	1		1
3. B oszt.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
4. A oszt.	22	6	5	3	14%	3	14%	1	5%	0		
4. B oszt.	19	5	2	2	11%	1	5%	0	0%	0		
5. A oszt.	15	0	5	1	7%	1	7%	1	7%	0		
5. B oszt.	15	5	4	6	40%	3	20%	1	7%	0		
6. A oszt.	18	2	4	3	17%	2	11%	3	17%	2		2
6. B oszt.	15	4	2	5	33%	2	13%	2	13%	0		
7. A oszt.	23	3	5	4	17%	4	17%	0	0%	0		
7. B oszt.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
8. A oszt.	16	6	4	4	25%	1	6%	1	6%	0		1
8. B oszt.	19	3	6	3	16%	2	11%	0	0%	0		
Összesen:	249	75	49	50	20%	28	11%	17	7%	4	0	4

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	38	100

2011/2012	36	100
-----------	----	-----

	2010		2011		2012		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
6. évfolyam	1493	1483	1458	1465	1496	0	1472
8. évfolyam	–	–	1587	1577	1531	0	1567
10. évfolyam							
6. évfolyam	1452	1498	1413	1486	1401	0	1472
8. évfolyam	–	–	1528	1601	1590	0	1612
10. évfolyam							

Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségítő képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	54		26		20		0			
2009/2010	33		48		19	15	0			
2010/2011	53		21		26		0,03			
2011/2012	42		17		41		0			

Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	0	0	0	0	0	0
2009/2010	0	0	0	0	0	0
2010/2011	0,3	40	0	0	0	0
2011/2012	0,1	0,3	0,07	0	0	0

Óvodai adatok:

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű
--	---	---	---	---	--	---

		gyermek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	száma		halmozottan hátrányos helyzetű gyermek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	gyermek szám
Székhely						
Csoport 1	1	1	1	2	1	2
Csoport 2	2	2	2	4	0	4
Összesen	3	3	3	6	1	6
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermek	1	1	1	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermek (ped. szakszolgálat véleménnyel)	0					
Tagóvoda						
Csoport 1	3	0	3	1	0	1
Csoport 2	2	0	2	2	0	2
Csoport 3	6	0	6	4	0	4
Összesen	11	0	11	7	0	7
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermek	3	0	3	3	0	3

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

A településen sem az óvodában, sem az iskolában nincs pszichológus, a köznevelési törvény 2013. szeptember 1-től bizonyos gyermeklétszám felett kötelezővé teszi a pszichológus alkalmazását. A HEP fórum alkalmával a pedagógusok elmondták, hogy egyre nagyobb szükség lenne a gyermekeknek, de a szülőknek is szakember segítségére.

Az iskolában 1 fő gyógypedagógus van.

A településen utazó logopédus, konduktor segíti a rászoruló gyermekek fejlesztését.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nincs tudomásunk ilyen elkülönítésről, azért sem lehet, mert a romák, roma diákok száma kevés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Egy iskola működik a településen, nem tudunk releváns adatokat bemutatni.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Szülői, otthoni segítség és háttér nélkül, szakemberek, anyagi lehetőségek nélkül nehéz hátránykompenzáló juttatásokról beszélni, eredményeket felmutatni. Statisztikailag, és más módon sem lehet kimutatni, azokat a tetteket, a nevelők gyermekekhez való hozzáállását, amivel igyekeznek segíteni a gyerekeknek. Szívvel lélekkel azon dolgoznak, hogy akár hiányzó ruhákkal, pályázatok elkészítésével is segítsék a hátrányos helyzetű gyerekeket.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, azaz a HH-s és veszélyeztetett helyzetben élő gyermekek száma a településen. Magas a gyermekszegénység.	Megfelelően működő jelzőrendszer működtetése. Komplex prevenciós program működtetése. Mindennapi életmód megkönnyítése (ruha, egyéb használati tárgyak, játékok, tanszerek cseréjének megszervezése).
Szegénységben élők kilátástalan helyzete, kicsi a kitörés esélye.	Önálló életvezetésre „alkalmassá tétel” (földművelés, állattartás, háztartásvezetés). Különböző szolgáltatások igénybevételére való ösztönzés (pl.: Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítés)
Nincs megoldva tanszünetben a hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetése. Több családnak a nyári szünetben nehézséget okoz a gyermekek étkeztetése.	Törekvés ennek megvalósítására, például megállapodás, hogy a szociális étkeztetés keretében a hátrányos helyzetű gyermekek részesüljenek nyári étkeztetésben.
HH és HHH adatok között nagymérvű különbség → feltételezhetően nem működik megfelelően a nyilatkoztatás → nincsenek megbízható adatok a HHH gyermekekről.	Tájékoztatás a HHH státusz előnyeiről (védőnői hálózat, óvodapedagógusok és iskolai pedagógusok, családsegítő szolgálat munkatársai, jegyző). Adatgyűjtés és folyamatos aktualizálás, „HHH térkép” készítése.
Pontos adatok hiányában nem tudható, azonban a 2009/2010-es tanévi adatokból feltételezhető, hogy a HH, HHH tanulók továbbtanulási lehetősége magas arányban csupán szakiskolára összpontosul.	Korai, egyéni fejlesztés. Hatékony tanuló megismerésén alapuló pályamentő program. Arany János Tehetséggondozó Programban való részvétel támogatása. Egyéb helyi ösztöndíj, alapítványi támogatások biztosítása. Hátránykompenzáló programok működtetése, Művelődési Ház, iskola adta lehetőségek kihasználása, pl. tankörök megalakulásának ösztönzése, szervezett korrepetálások (akár egy jó tanuló segítené a többi), Útravaló-MACIKA részvételének ösztönzése.
Pontos adat hiányában nem tudható, ugyanakkor a Gyermekjóléti Szolgálat véleménye alapján feltételezhető, hogy HH, HHH gyermekek körében magas a középiskolai lemorzsolódás.	Egyéni fejlesztés. Hátránykompenzáló programok működtetése. Intézményi partnerkapcsolatok erősítése (fenntartóval, szülőkkel, gyermekjóléti szolgálattal, középiskolával).
Magas igazolatlan iskolai hiányzások főként a középiskolások körében. Középiskolák késve jeleznek az igazolatlan hiányzásokról a családgyógyász és sok esetben a szülők felé is.	Tájékoztatás a szülőknek a hátrányos jogkövetkezményekről. Gyermekjóléti Szolgálat és a környékbeli középiskolák szorosabb együttműködése. Iskolák tájékoztatás e kötelezettségéről.
Alapfokú művészetoktatáson kívül kevés hátrányt kompenzáló programok működnek, így pl. tanodai program, tehetséggondozó program, táborok.	Az iskolában tehetséggondozó programok, nyári napközis táborok, hetes táborok szervezése.
A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek és családjuk, valamint a velük kapcsolatban álló intézmények, szolgálatok számára sincs elérhető pszichológiai ellátás. A településen legközelebb a megyeszékhelyen, Székesfehérváron érhető el gyermekideggondozás (rég neve FINTI), mely elsősorban tüneti kezelést (gyógyszerelést) végez, nem a kialakult	Szakember pszichológus alkalmazása.

problémához vezető okokat szünteti meg. Probléma továbbá, hogy sok család anyagilag is hátrányos helyzete miatt nem tudja vállalni a rendszeres utazást Székesfehérvárra.	
Krízishelyzetben nem megoldott a településen a gyermekek elhelyezése gyermekjóléti alapellátás keretében (pl. az egyedülálló édesanya kórházi kezelése idején gyermeke felügyeletéről nem tud gondoskodni). A településen élők számára nincs a környékben igénybe vehető Családok Átmeneti Otthona, Gyermekek Átmeneti Otthona, Anyaotthon, helyettes szülői ellátás.	Megállapodás megkötése a legközelebbi, székesfehérvári Anyaotthonnal. Helyettes szülői ellátás megoldására való törekvés, pl. tájékoztatás a helyettes szülő feladatáról, feltételeiről, érdeklődő esetén segítségnyújtás a megvalósításról. Tájékoztatás az igénybe vehető, a környéken elérhető ilyen típusú intézményekről, szolgáltatásokról.
Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	a jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermeekjóléti és Családsegítő Szolgálat, jegyző) felé
Tájékoztatatlanság.	Információs lap elkészítése, közzététele az igénybe vehető támogatásokról, szolgáltatásokról.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni. Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek az alábbi szempontok és problémák tekintetében.

A helyzetelemzés során megállapíthatóvá vált, hogy a munkanélküliek körében több a nő, ahogy az is elmondható, hogy a településen található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

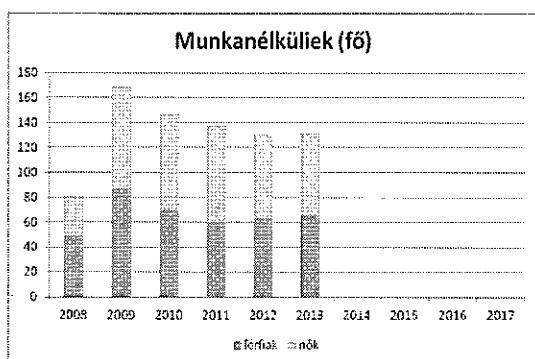
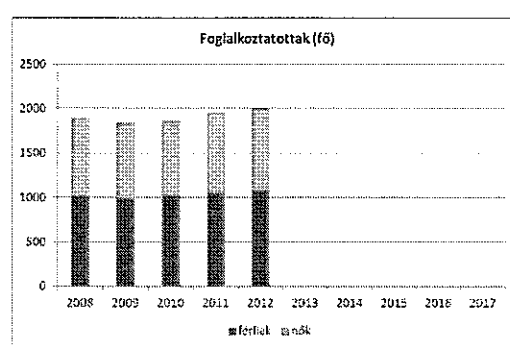
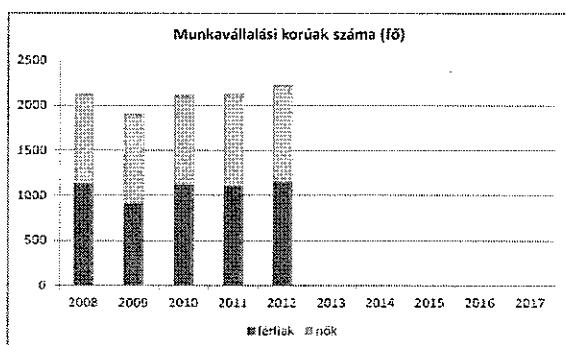
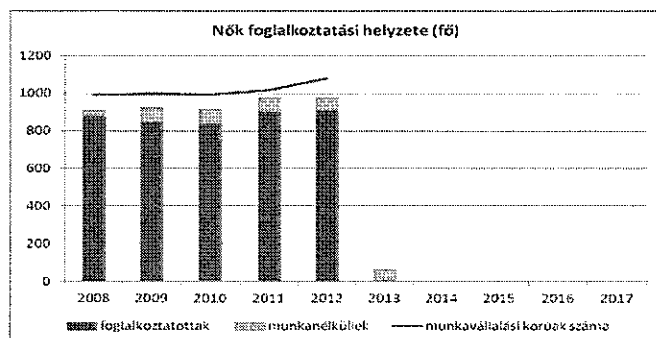
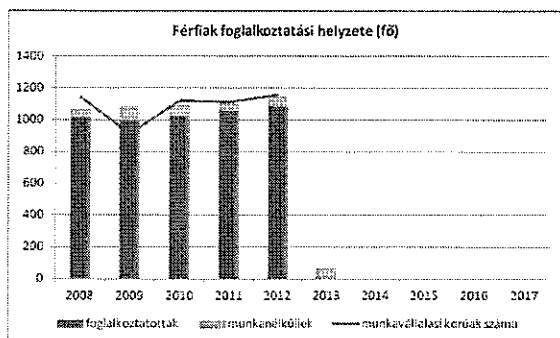
A két nem közti különbség már a pályakezdő munkanélküliek körében is megmutatkozik. Itt is látványos a nők számának többsége.

A lakosság képzettségét tekintve kevés a diplomás, középfokú iskolai végzettségű, számottevőbb a szakmunkás végzettség, de a munkanélküliek többsége csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Az elmúlt pár hónapban ismét megnőtt a kereslet a betanított első sorban női munkaerő iránt. Egyelőre nincs információnk, hogy a regisztrált nagyvelegi női munkavállalók elhelyezkedése sikeres volt-e.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	1143	991	1017	878	49	32
2009	912	996	995	846	87	82
2010	1122	995	1023	839	70	77
2011	1111	1018	1056	902	60	78
2012	1158	1080	1084	911	63	67

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Bakonycsernyén nincs lehetőség foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nincs nemenkénti megkülönböztetett adat az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei tekintetében.

A rendelkezésre álló adatokból azonban megállapítható, hogy a 15 évnél idősebb korosztályú férfiak valamivel többen végeztek el az általános iskolát, mint a nők.

A rendelkezésre álló adatokból megállapítható az is, hogy a regisztrált munkanélküliek többsége 8 általános iskolánál magasabb iskolai végzettségűek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Sajnos a mult cégeknek jellemző, hogy nyomott bérekkel foglalkoztatják azokat, akik a tényleges termelést végzik, akik a GDP előállítják. A törvényhozók a munkáltatók malmára hajtják a vizet a munkavállalókra nézve kedvezőtlen jogi szabályozással. (30 nap táppénzes állomány után már nem jár időarányosan sem a szabadság, műszakpótlékok csökkentése stb.)

A klasszikus női és férfi munkavállaló közötti bérkülönbségre vonatkozó releváns adattal nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)¹⁵

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Bakonycsérnye községben, mint már többször is említettük egy önkormányzati fenntartású óvoda-bölcsőde valamint az Evangélikus Egyház bakonycsérnyi felekezete által fenntartott óvoda működik. Az ellátott gyermekek számáról az előző fejezetben már említést tettünk. Az intézmények nyitva tartása lehetne rugalmasabb, de a dolgozók létszáma miatt ez nehezen változtatható. A községben nincs jelentős munkáltató, így az anyáknak ingáznuk kell, hátrány, hogy az anyák nem családbarát munkahelyen dolgoznak.

¹⁵ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

A településen működik bölcsőde, óvoda, iskola. A szülők tanév közben az óvodában 6.30-16.30-ig, az iskolában 7-16.00 óráig tudhatják biztonságban gyermekeiket.

A köznevelésről szóló törvény hatályba lépésével 2013. szeptember 1.-jével bevezeti az egész napos iskolát, mely azt jelenti, hogy általános iskolában 16.00 óráig szervezendők a foglalkozások, s ezt minden tanulóra vonatkozóan, valamint 2014. szeptember 1.-jétől 3 éves kortól kötelezővé válik az óvodába járás.

Az óvodákból férőhelyhiány miatt még nem lett elutasítva gyermek.

Családi napközi nem működik a településen. Mely ellátás egyébként a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek nem közoktatás célú napközbeni ellátása.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már a helyi általános iskolában is megkezdődnek.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

A településen működő gyermekjóléti szolgáltatás keretében is állandó, folyamatos jelleggel történik a Szolgálatnál kapcsolatban álló családok körében családtervezési, fogamzásgátlás, életvezetési, gyermeknevelési, gyermekgondozási tanácsadás.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

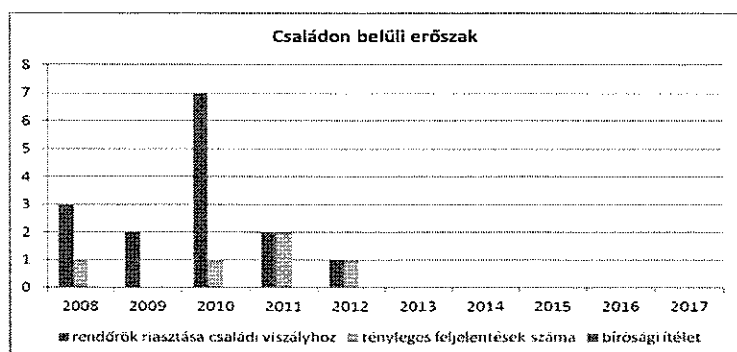
A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

A táblázatban található adatokat a Móri Rendőrkapitányság ügyintézője bocsátotta rendelkezésünkre. Adat talán „nem annyira” sokkoló, bár ez is szomorú.

A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	3	1	n.a
2009	2	0	n.a
2010	7	1	n.a
2011	2	2	n.a
2012	1	1	n.a

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A helyzet felismerését nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan.

A családon belüli erőszakról Magyarországon nincs önálló tényállás, és ennek megállapítását is vita övezi. Fentiek miatt az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik.

A Szociális Alapszolgálat családon belüli (és egyébként azon kívüli) erőszak esetében is önkéntes együttműködésre alapozott családgondozást (alapellátás) végez. Ennek keretében konfliktuskezelést végez, melynek során meghallgatja a vitában álló feleket megállapodás céljából, az alapkönfliktus kezelése érdekében. Igény szerint további szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférésben, intézkedés megtételében is segítséget nyújt, illetve gyermekbántalmazás esetén megteszi a szükséges intézkedést. Amennyiben a konfliktus hátterében anyagi természetű problémák is felismerhetők, információadással, ügyintézésbeli segítséggel, igénybe vehető támogatásokhoz való hozzájutással igyekeznek enyhíteni azokon. Rendszeres kapcsolattartással, segítő beszélgetéssel, tanácsadással adnak lehetőséget az esetlegesen felmerülő további konfliktushelyzetek megelőzésére, illetve megfelelő kezelésére. Amennyiben felmerül a terápia szükségessége, úgy segítenek annak megszervezésében.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben nem megoldott a településen a gyermekek elhelyezése **gyermekjóléti alapellátás keretében**.

A településen élők számára nincs a környékben igénybe vehető Családok Átmeneti Otthona, Gyermekek Átmeneti Otthona, Anyaotthon, helyettes szülői ellátás.

Anyaotthon a legközelebbi megyeszékhelyen, Székesfehérváron van, mely csak székesfehérvári lakóhellyel rendelkezők számára nyújt segítséget, hasonlóképpen a dunaujvárosi Családok Átmeneti Otthona. Fejér megyében nincs olyan Családok Átmeneti Otthona, vagy Anyaotthon, ahol a saját közigazgatási területükön kívül élőket is tudnának fogadni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket

A település önkormányzati vezetősége, a polgármester, 6 képviselő, jegyző, aljegyző között mindössze két nő foglal helyet.

Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Mely azonban országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ.

A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	9	2
2009	9	2
2010	9	2
2011	7	0
2012	7	0
2013	7	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákkal rendszeresen és folyamatosan foglalkozik a Nő Klub, a ugdiás Klub is. A klubok és tagjainak összefogásával mindig is igyekeztek, igyekeznek segíteni a hátrányos helyzetű, sok gyerekes családoknak, többek között, ruhagyűjtéssel majd a ruhák szétosztásának megszervezésével, ideiglenes napközbeni gyermekfelügyelet vállalásával, Esetenként kisebb összegű pénz kölcsönadásával, vagy élelmiszerek adásával, adományozásával.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen nem jellemző a munkanélküliség, azonban a munkanélküliek száma nem csökken vissza a válság előtti időszakra. A nők elhelyezkedési esélye kedvezőtlenebb. (Több a munkanélküli nő, mint férfi.)	Gyermekfelügyelet megoldása. Potenciális munkáltatók tájékoztatása a foglalkoztatást ösztönző lehetőségekről (Start-program). Családbarát munkahelyek kialakításának ösztönzése. Információs táblák elhelyezése az aktuális álláslehetőségekről. Önellátás képességének növelése.
A nők munkába állását (munkaerőpiacra való visszatérését) nehezíti, hogy a gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartása nem alkalmazkodik az igényekhez.	Hátránykompenzáló, szabadidős programok szervezése. A gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartásának kialakítása a célcsoport igényeinek megfelelően.
Nincs lehetőség atipikus foglalkoztatási formában elhelyezkedni (részmunkaidő, rugalmas munkavégzés).	Atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (önkormányzati intézményrendszeren belül) támogatása.
A regisztrált munkanélküliek többsége 8 osztálynál magasabb iskolai végzettségű. Munkanélküliségük oka lehet a piacképes szakma hiánya.	Tájékoztatás a képzési lehetőségekről (Munkaügyi Központon keresztül). Munkaügyi Központtal való együttműködés ösztönzése. Helyi Önkormányzat és a Munkaügyi Központ együttműködésének erősítése, lehetőség szerint piacképes szakmaképzés szervezése a településen.
Hátrányos megkülönböztetés az idősödő (40 év-x) korosztály tekintetében. Kiszorulnak a munkaerőpiacról.	Esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői). Információs lap a lehetőségekről (aktív korúak ellátása, megváltozott munkaképességűek ellátása, Start-kártya). Helyi potenciális munkáltatók tájékoztatása megváltozott munkaképességűek, Start-kártyával rendelkezők alkalmazása esetén milyen kedvezményekhez juthatnak. Ilyen személyek alkalmazásának ösztönzése. Képzési programok működtetése (pl.: digitális kompetenciafejlesztés). Otthonról végezhető és távmunka biztosítása, támogatása. Állásbörze szervezése rendszeres időközönként.
2011-től megjelenik a fiatal felnőttek (21-25 év) körében is a munkanélküliség.	Gyakornoki helyek létesítése a településen. Tájékoztatás Start-kártyáról. Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok szervezése, álláskeresési tréning.
A településen nincsenek foglalkoztatást megkönnyítő programok.	Álláskeresési tréning szervezése.
A közfoglalkoztatásban részt vevők emelkedésének ellenére nem pótolható a hiányzó munkalehetőség. A nyilvántartott álláskeresők átlag 15 %-a van	A regisztrált munkanélküliek számához képest kevés közfoglalkoztatott okának felderítése, megoldáskeresés.

csupán foglalkoztatva közfoglalkoztatás keretében. A közfoglalkoztatás nem hozza a tőle elvárt esélyt, a munkaerőpiacra való visszakerülést.	Potenciális munkalehetőségek kihasználása (pl. közintézményekben, pedagógiai asszisztens).
Konkrét adatok nincsenek, azonban a Szociális Alapszolgálatnak gyakran kell közbenjárnia családon belül elkövetett erőszakos cselekmények elkövetése, áldozattá válás valamely formája miatt. Feltételezhető, hogy a településen is előfordul családon belüli erőszak, bántalmazás, azonban az emiatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.	Információs kampány szervezése (rendőrség bevonásával). Anonim jelzőrendszer megszervezése és működtetése.
Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (nincs családok átmeneti otthona, anyaoththon a környéken).	Megállapodás megkötése a legközelebbi, székesfehérvári Anyaoththonnal. Tájékoztatás az igénybe vehető, a környéken elérhető ilyen típusú intézményekről.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

Bakonycsernyén a lakosság 28 %-a 60 éven felüli. A településen is jellemző – az országos átlaghoz hasonlóan – az öregedés.

A településen a nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma magasabb a férfiakéhoz képest. Ez a mutató egyértelműen a demográfiai folyamatokkal magyarázható. Országos demográfiai jellemző, hogy a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak. A művelődésszervező szerint az idősebb korosztály aktivitás szerint ketté lehet osztani. A 60 -70 éves emberek jobban mozgathatók, szívesen vesznek részt a helyi rendezvényeken, lehet rájuk számítani 1-1 gyerek műsor szervezésében, szívesen sütnek, segítenek. A 70 és 80 éven közötti lakosság viszont nagyon inaktív, ők már nehezen mozgathatóak, nem annyira tevékenyek.

Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1606	1543	3149	51%	49%
0-2 évesek					
0-14 éves	198	207	405	49%	51%
15-17 éves	74	50	124	60%	40%
18-59 éves	805	1037	1842	44%	56%
60-64 éves	108	74	182	59%	41%
65 év feletti	321	175	496	65%	35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az alábbi táblázatban foglaltuk össze az idősök és fiatalok arányát. Nem az a „baj”, hogy sok az idős, hanem az, hogy a fiatalok száma évről, évre csökken. Az adatokból is jól látható, hogy a település lakosságának átlag életkora öregedő tendenciát mutat.

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	493	458	107,6%
2008	482	451	106,9%
2009	488	436	111,9%
2010	482	418	115,3%
2011	496	405	122,5%
2012	461	392	117,6%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	465	579	1044
2009	462	557	1019
2010	453	541	994
2011	453	546	999
2012	449	551	1000

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Helyi adatgyűjtés során azonban megállapítható, hogy az idősök egészségi állapota hozzá az országosan is jellemző mutatót, vagyis az EU viszonyokhoz képest jóval rosszabb.

A településen élő idősök helyzetére jellemző, hogy a problémák nem szociális rászorultsági alapon jelentkeznek, hanem ápolási-gondozási szükséglet, önellátási zavar, együttélési, generációs problémák miatt, magányosság miatt közösségre vágyik, biztonságérzet növelése miatt.

Dr. Pap Éva háziorvos tájékoztatása szerint a felnőttek közül, ha az idős kort 60 év felett vesszük, a szív és érrendszeri betegek aránya 95% körüli (magasvérnyomás betegség, ischaemiás szívbetegség, érelmeszesedés), a mozgásszervi betegek aránya 80 % körüli, a cukorbetegség aránya 25% körüli. A teljes populáció esetében a szív-érrendszeri betegségek aránya 30%, a mozgásszervi 20%, a cukorbetegség 11-12%!!.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkaügyi központ adatai szerint nincs idős regisztrált nagyvelegi munkanélküliük. Nincs tudomásunk olyan idős emberről a faluban, akinek ne lenne ellátása, vagy öregségi nyugdíjban, vagy özvegyi nyugdíjban, vagy rokkantsági nyugellátásban, de mindenki kap valamilyen havi rendszeres ellátást.

Időskorúak ellátást eddig senki sem igényelte.

Az önkormányzatnak jelenleg nincsen nyugdíjas, vagy nyugdíjas korú alkalmazottja. Nincs tudomásunk arról, hogy az aktívabb korú tehát a 70. életévüket még be nem töltött idősök alkalmi munkát vállalnának. A településen mindig is jellemző volt a háztáji állatok és földek mellett további termőföldek és szőlős területek művelése, vállalása.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nincs adatunk az idősek élethosszig tartó tanulásáról, illetve nincs adatunk nyugdíjasok foglalkoztatásáról sem. A helyi közintézményeinkben elsősorban aktív korú személyeket foglalkoztatunk. Általános tendencia ma már, hogy aki teheti nyugdíjba megy, mert az „még biztosabb”, mint egy munkahely.

Nincs a településen az idősek foglalkoztatását támogató egyéb program.

év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008	1	0	6	0	7
2009	1	0	7	0	8
2010	1	0	3	0	4
2011	1	0	5	0	6
2012	1	0	4	0	5

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája. A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek.

Az önkormányzatnak nincs adata, információja a foglalkoztatás területén az időseket ért hátrányos megkülönböztetésről.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősek által igénybe vehető közszolgáltatások, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférése nem tér el a korábban írtaktól.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférése nem tér el a korábban írtaktól. A móri, illetve székesfehérvári szakrendelőbe történő utazást igény szerint betegszállító segítségével megoldott.

Bakonycsérnye – Balinka – Nagyveleg Községek Mikrokörzeti Szociális Társulás Szociális Alapszolgálat keretében házi segítségnyújtást és étkeztetést is biztosít 1 fő szociális gondozó alkalmazásával.

Házi segítségnyújtás az igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében az önálló életvitel fenntartása érdekében végzett ellátás.

Szolgáltatások:

- alapvető gondozási feladatok, mint az öltöztetés, fürdetés, pelenkázás, etetés, bevásárlás, gyógyszerek felírása, kiváltása
- orvos előírása szerinti alapvető ápolási feladatok
- közreműködés a személyi és lakókörnyezeti higiéné megtartásában, háztartás vitelében, szűk lakókörnyezet tisztán tartása
- segítségnyújtás az igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban
- segítségnyújtás szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, hivatalos ügyintézésben
- veszélyhelyzet kialakulásának megelőzése, a kialakult veszélyhelyzet elhárítása

A gondozás maximum napi 4 órában nyújtható.

A házi segítségnyújtás térítési díja jövedelmi helyzetétől függően változik.

Ezt az ellátási formát a 2012-es évben Bakonycsernyén 19 fő vette igénybe.

Az igénybevétel a rászoruló írásos kérelmére indul. A házi gondozó előgondozás keretében megvizsgálja az igénylő gondozási szükségletét, jövedelmi helyzetét, mely alapján kerül megállapításra a szükséges gondozási idő, fizetendő térítési díj.

A szociális étkeztetés keretében a szociálisan rászorultak részére nyújtott napi egyszeri meleg étkezés.

Igénybe vehetik:

- 65. életévet betöltött személy,
- vagy korhatárra tekintet nélkül azoknak, akik önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetés térítési díja jövedelmi helyzetétől függően változik. A jövedelemmel nem rendelkezők részére ingyenesen igénybe vehető a fenti feltételek fennállása esetén.

Ezt az ellátási formát a 2012-es évben összesen 37 fő vette igénybe Bakonycsernye településen.

A településen nincs idős otthon, és nappali ellátás idők részére.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés minden korosztály előtt egyenlő lehetőséggel és eséllyel nyitott, ez egyelőre csak a könyvtári szolgáltatásra korlátozódik, nem jellemző, hogy az idősebb korosztály könyvtárba járna.

év	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	2	1	46	5	86	3
2009	3	2	29	3	89	5
2010	1	1	48	2	85	4
2011	2	1	39	4	79	4
2012	1	1	42	6	86	2

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) idők informatikai jártassága

Telefonos, nem reprezentatív felmérést végeztünk az idők informatikai jártasságával kapcsolatban. Látható, hogy az informatikát használók száma és jártassága évről – évre kedvező eredményeket mutat.

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	0	0	nincs adat	0	nincs adat

2009	0	0	nincs adat	0	nincs adat
2010	100	45	45,0%	16	16,0%
2011	100	52	52,0%	29	29,0%
2012	120	73	60,8%	51	42,5%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen 2 Nyugdíjas Klub is működik, valamint a település önkormányzata Idősek Napja alkalmából évente köszönti a településen élő szépkorúakat.

Idősek nappali ellátása nem biztosított a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Időskori elmagányosodás jellemző.	Nyugdíjas Klubok erkölcsi, anyagi támogatása. Nyugdíjasok körében szervezett foglalkozások: informatikai, egészségmegőrzés, aktív szellemi, testi életmód ösztönzése, kézműves, kulturális, zenés-táncos rendezvények, stb. Teadélután szervezése, problémák megbeszélése. Nyugdíjas üdültetési programban való részvétel megszervezése, annak ösztönzése (Erzsébet program)
Önellátási képesség csökken.	Házi segítségnyújtás, étkeztetés adta lehetőségek kihasználásának ösztönzése. Tájékoztatás az intézményi hálózat lehetőségeiről. Meglévő képességek szinten tartása.
Igényeknek megfelelő egészségügyi ellátás hiánya (demencia kezelése nem megoldott, hospice szolgáltatás nem megoldott a településen).	Igényfelmérés és igényeknek megfelelő intézményi hálózat kialakítása. Prevenció (aktív idős kor kereteinek megszervezése, pl. önkénteskedés).
Hátrányos megkülönböztetés az idősödő (40-x éves) korosztály tekintetében. Kiszorulnak a munkaerőpiacról.	Esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői). Információs lap a lehetőségekről (aktív korúak ellátása, megváltozott munkaképességűek ellátása, Start-kártya). Helyi potenciális munkáltatók tájékoztatása megváltozott munkaképességűek, Start-kártyával rendelkezők alkalmazása esetén milyen kedvezményekhez juthatnak. Ilyen személyek alkalmazásának ösztönzése. Képzési programok működtetése (pl.: digitális kompetenciafejlesztés). Otthonról végezhető és távmunka biztosítása, támogatása. Állásbörze szervezése rendszeres időközönként.
Bűnözői csoportoknak jobban kiszolgáltatottak koruk, jóhiszeműségük miatt.	Tájékoztatás, figyelemfelhívás, polgárőrség bevonása a közbiztonság megtartásában.
Nincs idősek részére nappali ellátás.	Idősek részére nyújtott napközi ellátás megszervezésének elősegítése.
Növekvő egészségügyi problémák.	Tájékoztatás a házi segítségnyújtás, étkeztetés, intézményi hálózat lehetőségeiről. Szűrőprogramok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A legfőbb probléma, hogy az önkormányzatnak **nincs pontos** adata információja a fogyatékosok számáról, a fogyatékosokról. A Magyar Államkincstár kimutatása szerint a községben 42 személy kap fogyatékossgai támogatást. Korábbi évek adatai szerint gépjárműadó mentességben, súlyos mozgáskorlátozottságára tekintettel 15-17 személy részesült. Súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában átlagosan 38-40 fő részesült.

Dr. Pap Éva háziorvos tájékoztatása alapján a II. körzetben 3 súlyos és 2 enyhén súlyos értelmi fogyatékos gyermek illetve felnőtt, 3 súlyos mértékben mozgáskorlátozott, 15 hallássérült, hallókészüléket viselő személy van, vak betegek nincsen.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen nincs védett foglalkoztatás.

Közfoglalkoztatás keretében nincs fogyatékkal élő személy alkalmazva.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

Nincs releváns adatunk a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen működik Mozgássérültek Bakonycsényei Csoportja. Minden hónap első hétfőjén találkoznak a Művelődési Házban.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek számára.

- Fogyatékossgai támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossgai támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 1. aki közlekedőképeségében súlyosan akadályozott,
 2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül
- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

A fogyatékkal élő személyek számára nyújtott alapellátások közül a település családsegítés, házi segítségnyújtás és étkeztetés keretében nyújt segítséget.

Szakosított ellátás nincs a településen.

Családsegítés keretében több fogyatékkal élő személyeket támogató szolgálattal, intézménnyel áll kapcsolatban a Szociális Alapszolgálat, melyek elsősorban a megyeszékhelyen, Székesfehérváron érhetők el.

Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	0
Aktív korúak ellátása	0
Rendszeres szociális segély	3
Lakásfenntartási támogatás	4
Ápolási díj	22
Temetési segély	6
Átmeneti segély	18
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0
Közügygyeállítás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	12
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	42
Rokkantsági járadék	58
Személygépkocsi átalakítási támogatás	3
Közlekedési kedvezmény	46
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	3
Parkolási igazolvány	58

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A település két orvosi rendelője akadálymentesített, a művelődési, a posta szintén. A polgármesteri hivatal épülete viszont nem akadálymentesített. Az iskola és óvoda épületei szintén akadálymentesítettek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Ahogy fentebb is kitértem rá, a fogyatékkal élők napjainkban, a fejlett világ ellenére is rengeteg területen szorúlnak hátrányban. Fogyatékoság függvényében a fenti szolgáltatásokhoz való hozzáférésben is akadályoztatva vannak.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Bakonycsérnye község vonatkozásában ez a pont nem releváns.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település járdái nem mindenhol alkalmasak kerekesszékekkel való közlekedésre, sőt sok esetben a mozgásukban nem akadályozottak számára is járhatatlan, veszélyes.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen nincsen speciális közlekedési megoldás. A Szociális Alapszolgálat dolgozói igyekeznek a rászorultak részére megfelelő közlekedési eszközhez (így például kerekesszék, elektromos Moped autó) való hozzájutásban segítséget nyújtani.

Fogyatékosok nappali intézménye nincs a településen.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A közművelődést szervező tájékoztatása szerint a Művelődési Házban egy roma mozgássérült gyermek ingyenesen veheti igénybe a Zumba – órákat.

Sajnos ehhez a bekezdéshez is csak azt tudjuk írni, hogy nem releváns.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs nyilvántartása az önkormányzatnak az érintett személyek számáról, helyzetéről, fogyatékoság okáról.	Adatgyűjtés, felmérés, egészségügyi, szociális ellátók adataiból.
Fogyatékoság megismerésének, elfogadásának hiánya.	Családi nap megszervezése: szerepcsere, egészség megelőzés.
Fejlesztési lehetőségek hiánya.	Lehetőségek feltárása, szakemberek bevonása.
Főleg vidéken jellemző a fogyatékkal élő/egészségkárosodott személyekkel foglalkozó civil kezdeményezések, információ hiánya.	Helyi vállalkozók, civilek tájékoztatása például a kedvezményes foglalkoztatás lehetőségéről. Tájékoztató a fogyatékkal élők/egészségkárosodottak részére az igénybe vehető támogatásokról.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy több szintén, többek között a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élők tekintetében.	Esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői). Önkormányzati kutatás a diszkrimináció témakörében.
A településen nincs olyan cég, társaság, amely a megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi-, látás-, hallásszervi-, mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná.	Kapcsolódó adatgyűjtés. Tájékoztatás, kommunikációs kampány a vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményekről. Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a fogyatékkal élő munkavállalók aránya az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben.	Képzési programok működtetése. Fogyatékkal élők minél magasabb arányú foglalkoztatása az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben. Otthonról végezhető és távmunka biztosítása, támogatása. Állásbörze szervezése rendszeres időközönként.
Járdák biztonságossá tétele	Járdák karbantartása, együttműködés a lakossággal, hogy mindenki a saját háza előtt igazítsa ki a járdalapok egyenetlenségét
Otthoni ellátás hiánya.	Közösségi, pszichiátriai ellátáshoz, támogató szolgálathoz való hozzáférés biztosítása.
Szakellátásra való eljutás lehetősége.	Támogató szolgálat elérésének megszervezése.

<p>Középületek akadálymentesítése és közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.</p>	<p>Pályázati lehetőségek kihasználásával fizikai akadálymentesítés. Önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése.</p>
---	--

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Mint korábban már jeleztük a Nőklub és Vöröskereszt Helyi Szervezete eseti jelleggel szokott ruhagyűjtést és osztást szervezni a sokgyerekes, hátrányos helyzetű családoknak. Nagyobb ünnepek alkalmával szintén élelmiszer, gyümölcs osztásával segítenek rajtuk. A Mozgáskorlátozottak helyi szervezete is segít tagjainak ügyeik intézésében.

Az Evangélikus Egyház lelkesze, több alkalommal szervezett már kirándulást, táborokat a gyerekeknek.

Az önkormányzat a korábbi években anyagi lehetőségeihez mérten igyekezett a gyerekek nyári étkeztetését megoldani.

Nincs adatunk, információnk partnerségi megállapodásokról.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Jelentős együttműködés jellemző a 3 szervezet vonatkozásában, melyek elsősorban a település fejlesztését, hírnevének öregbítését, a hagyományok ápolását, az ünnepek még színvonalasabb megtartását szolgálták, szolgálják. A HEP-ben meghatározott 5 fő csoport vonatkozásában ez idáig partnerség, külön együttműködési megállapodást nem kötöttek. Minden szervezet, a civilek, egyházak, önkormányzatok napi szinten tapasztaljuk a pénzügyi források apadását, a lehetőségek csökkenését, az intézni valók még bonyolultabbá válását. Szükség van az említett csoportok szorosabb együttműködésében hiszen a HEP-ben megjelölt csoportok lehetőségei, anyagi forrásai, saját maguk és jogaik érdekérvényesítő képessége csökken. Szükség van, hogy a tapasztalattal, információval rendelkező szervezetek együtt dolgozzanak.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A kistérségi szerveződés létrehozásakor is nagy reményekkel vártuk a társulást, ez azonban valamilyen oknál fogva inkább csak az egyéni érdekek és a társulás többletfinanszírozása miatti kényszer fogta, hozta össze a településeket. Bakonycsernye szűk szomszédságát tekintve továbbra is ezt a kényszert – anyagi, jogszabályi stb. – látom és tapasztalom. Jelen programban kiemelt csoportok életének, esélyeinek növelését célzó partnerség, együttműködés ma még nincs meg.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs releváns adatunk.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs releváns adatunk.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Sajnos ez a pont sem releváns, ugyanis nincsenek for-profit szereplők a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az első HEP – Fórumot 2013.06.11-én tartottuk meg. Az oktatás területéről az általános iskola igazgatónője, valamint a gyermekvédelmi felelős tanár úr vett részt. Az önkormányzati fenntartású óvodát az óvoda vezető képviselte. Az egészségügyet az anyagban már többször nevesített Dr. Pap Éva doktornő, valamint a védnő képviselte. A szociális területről az egyik partner családgondozó valamint a bakonycsernyei családgondozó képviselte. Közművelődés területét a kultúros képviselte.

A fórumon mindenki a maga szakterületén tapasztaltakat, javaslataikat ismertették. A táblázatok kitöltéséhez lehetőségük és ismeretük szerint adatot szolgáltatottak.
Személyes megbeszélés, adatkérés.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Bakonycsernye Község Önkormányzat Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civilszervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegénységben élők kilátástalan helyzete, kicsi a kitörés esélye. Tartós munkanélküliség.	„Alkalmassá tétel”. Mindennapi életmód megkönnyítése, önálló életvezetésre ösztönzés. Tájékoztatás a lehetőségekről, információs lap elkészítése, közzététele.
Gyermekek	Gyermekszegénység. Nyári étkeztetés hiánya. HH, HHH iskolai lemorzsolódása.	Megfelelően működő jelzőrendszer. Nyári étkeztetés biztosítása. Hátránykompenzáló programok. Célirányos segítségnyújtás.
Idősek	Időskori elmagányosodás, passzív idősor. Hátrányos munkaerő piaci megkülönböztetés az idősödő korosztály tekintetében.	Nyugdíjas Klub erkölcsi, anyagi támogatása. Aktív szabadidő eltöltés. Napközbeni ellátás megszervezése. Esélyegyenlőségi fórum. Információs lap potenciális munkáltatóknak és munkavállalóknak.
Nők	Nők elhelyezkedését több tényező is nehezíti. Krizishelyzetben nincs igénybe vehető szolgáltatás.	Gyermekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartásának kialakítása a célcsoport igényeinek megfelelően. Atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (rugalmas munkaidő, otthonról végezhető, távmunka biztosítása, támogatása). Információs lap. Családok Átmeneti Otthona, Anyaotthon, helyettes szülői ellátás elérhetővé tétele, arról tájékoztatás.
Fogyatékkal élők	Az önkormányzatnak nincs rendelkezésre álló nyilvántartása.	Adatgyűjtés, felmérés, egészségügyi, szociális ellátók adataiból.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
------------	--	--

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben életminőségének javítása.	Partnerek: önkormányzat dolgozói, szociális ügyintéző, Védőnői Szolgálat, óvodák, iskola, Művelődési Ház, Szociális Alapszolgálat, potenciális munkáltatók, civil szervezetek, egyházak Felelős: polgármester
Gyermekek	Gyermekekszegénység csökkentése.	Partnerek: önkormányzat szociális ügyintézője, védőnői szolgálat, óvodák, iskola, Művelődési Ház, Szociális Alapszolgálat, civil szervezetek, egyházak Felelős: polgármester
Idősek	Aktív idősödés megvalósítása.	Partnerek: önkormányzat, Művelődési Ház, civil szervezetek, egyházak, Szociális Alapszolgálat, + Potenciális munkáltatók. Felelős: polgármester
	Idősödő munkaerő elfogadása.	
Nők	Nők elhelyezkedési esélyének növelése. Krizishelyzetben történő kézzel fogható segítségnyújtás megoldása.	Partnerek: önkormányzat, potenciális helyi munkáltatók, Munkaügyi Központ Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Igényfelmérés.	Partnerek: önkormányzat, egészségügyi, szociális ellátók Felelős: polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol **a romák** és a nem romák békében, megértésben, egymás értékeinek tiszteletben tartásával tudnak együtt élni, mindenki igyekezve abban, hogy megélhetését gyermekeinek taníttatását önállóan oldja meg, saját életével, életvezetésével is példát mutatva a minket követő generációknak.

Fontos számunkra, hogy **a mélyszegénységben élők** anyagi helyzete javulhasson. Lehetőség szerint piacképes képzettséget adva a szülőknek, akik így kelendőbbé válnak a munkaerőpiacon, a család életkörülményeinek javításában személyesen közreműködve tudjon esélyt teremteni magának és gyermekeinek, a normális, létminimum feletti életszínvonal megteremtésével, a nélkülözés megszüntetésével. Esélyt adva gyermekének a normális, minőségi gyermekkor megélésében, a közoktatási intézmények nyújtotta lehetőségek kiaknázásában, esélyt adva a gyermekeknek arra, hogy maguk is hasznos tagjai és ne esélytelen kiszolgáltatottjai legyenek a társadalomnak.

Kiemelt területnek tartjuk **a gyerekek** esélyegyenlőségét, hiszen ők szabad akarattal, saját sorsuk feletti döntési lehetőséggel még nem rendelkeznek. Fontos lenne, hogy a gyerekeknek a testi, lelki, erkölcsi fejlődése biztosított legyen, egyenlőbb esélyekkel, és ne kapásból hátránnyal induljanak az életbe. Fontos, hogy a jövő generációk valóban hasznosak, értékesek, testileg, lelkileg egészségesek, egyenlő esélyekkel indulók lehessenek.

Folyamatosan odafigyelünk **az idősekre**, hogy a nekünk fiatalabb korosztályoknak megteremtett lehetőségeket megköszönve gondoskodhassunk róluk, hogy idős korban is egészségesen, közösségben, szeretetben és odafigyelésben élhessék meg az életet, szintén hasznos tagjaiként a mai társadalomnak.

Elengedhetetlennek tartjuk **a nők esetében**, főleg a kisgyermeket vállalóknak, hogy azt egészségesen, boldogan élhessék meg, majd segítve a munka világába való visszatérést, a gyerekeknek Bakonycsérnye községben való napközbeni elhelyezésének biztosításával. Az idősebb korosztályok számára a már régóta működő civil szervezetek támogatásával a közösségi programok megszervezésével, nőket megmozgató sportolási lehetőség biztosításával.

Különös figyelmet fordítunk **a fogyatékkal élők** esetében, hogy tudjunk róluk. Fontos, hogy ha tudjuk, ismerjük a gondjaikat problémáikat, akkor hozzásegíthessük őket az egyéb ellátásokról szóló információkkal, érdekképviselői szervek felkutatásával. Fontosnak tartjuk az összes intézmény és még nem akadálymentesített épületek akadálymentesítését.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Gyermekszegénység felszámolása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen magas a hátrányos helyzetű gyermekek száma. Az óvoda, iskola, gyermekjóléti szolgálat, védőnők mindennap szembesülnek ezzel a problémával.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Gyermekes családok életminőségének javítása. Hátránykompenzáló programok megvalósulása. R: Adatgyűjtés arra vonatkozóan, hogy hány gyermekes család él létminimum alatt a településen, illetve milyen hátránykompenzáló programokra, foglalkozásokra lenne igény. K: Felmérés eredményének elemzése, okok felderítése. Lehetséges megoldási módok felkutatása. H: Célirányos segítségnyújtás az „alkalmassá tétel” elvének figyelembevételével. Természetbeli segítségnyújtás kiaknázása, különböző börzék, adományosztások, nyári étkeztetés, tehetséggondozás, korrepetálás, szülők részére állaskeresési tréningek, állásbörzék.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Adatgyűjtés - Megfelelő szakemberek felkeresése, megállapodás a hátránykompenzáló programok szervezése, helyszínének biztosításával kapcsolatban. - Pénzügyi erőforrások felkutatása.
Résztvevők és felelős	Polgármesteri hivatal, védőnők, gyermekjóléti szolgáltató, háziorvos, Művelődési Ház, óvodák, iskola
Partnerek	Polgármesteri hivatal, védőnő, gyermekjóléti szolgáltató, háziorvos, Művelődési Ház, óvodák, iskola
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávon: adatgyűjtés 2 hónap Középtávon: elemzés, erőforrások mozgósítása, egyeztetés 3 hónap Hosszútávon: konkrét segítségnyújtás, hátránykompenzáló programok megvalósítása.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Segítő források igénybevétele. K: Segítségnyújtás megfelelő, célirányos, „rendeltetésszerű” kihasználása. H: Hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség. A segítségnyújtás nem megfelelő kihasználása, nem arra használják fel a családok, mint amilyen célzattal szerveződött.
Szükséges erőforrások	önkormányzati hozzájárulás, helyi vállalkozói támogatás, felajánlás (szponzorok).

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemez és következtetés eiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredménye mértő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinak fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tartós munkanélküli ség csökkentése.	Magas a tartósan munkanélküliek száma.	A munka világába való visszavezetés az aktív korúak részére.		Közfoglalkoztatás, továbbfolytatás kibővítése, potenciális munkáltatók felderítése, ösztönzés a tartós munkanélküliek alkalmazására, alternatív mezőgazdasági munka megszervezése. Információs anyag kiadása az igénybe vehető lehetőségekről.	Önkormányzat, helyi vállalkozások.	R: igényfelmérés, toborzás, tájékoztató anyag kiadása – 1 hónap K: állásbörze, álláskeresési tréning szervezése, potenciális munkáltatók tájékoztatása – 2 hónap	Tréningekben bevont személyek száma, munkát találó emberek száma.	Humán erőforrás, technikai, informatikai eszközök, helyi média.	Akár folyamatosan is fenntartható, de legalább 3 év.
2	Tartóssá vált szegénység felszámolása.	A szegénységben élőknek kicsi a kitörési esélye. A	Hátrányos helyzetűek számának csökkentése.		Mindennapi életmód megkönyvítése, célirányos segítségnyújtás	Önkormányzat.	R: előkészítés – 1 hónap K: évente több alkalommal	Résztvevők és prevenció programok száma.	Humán erőforrás, kommunikációs, reklám, média,	Hagyományteremtéssel fenntartható.

	hátrányos helyzetű generációkon át öröklődik.	eladósodás	eladósodás elkerülése	-	az „alkalmasság tétel” elvével. Természetbeli segítségnyújtás kihasználása.	történelmi megszervezés	infrastruktúra.	
3	lakás fenntartási támogatás igénybevétele	eladósodás	eladósodás elkerülése	-	kapcsolatfelvétel, együttműködés	3 hónap	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége								
1	kedvezményes étkeztetés lehetősége	nem jutnak meleg ételhez a hátrányos helyzetű gyermekek	jussanak meleg ételhez a hátrányos gyermekek	gyermekvédelmi beszámló	kapcsolatfelvétel, együttműködés és, helyszíni	6 hónap	kedvezményesen étkezők száma	1 év + évente
2	adományozás, ruha és tartós élelmiszer gyűjtés	elszegényed és	felzárkóztatás	gyermekvédelmi beszámló	együttműködés és hely keresése	3 hónap	adományban résztvevők száma	évente
3	Iskolai lemorzsolódás csökkentése	alacsony továbbtanulási, korai iskolaelhagyások	lemorzsolódás 5% alá	KET, GYEJO beszámló, közoktatási koncepció	korai fejlesztés javítása	r: felmérés 1 év, k: hatékonyság növelés 5 év	kompetencia felmérési eredmények, bukasi ráta, 2H, 3H gyerekek részvétele a korai fejlesztésben	hosszú távú fenntarthatóság
III. A nők esélyegyenlősége								
1	önkéntes munkára ösztönzés	munkanélküliség	alapot adni további ellátási	-	önkéntes munka megszervezése	3 hónap	jelentkezők száma	folyamatosan meglévő humán erőforrás,

			formának	Programtervezet	hely kijelölése, program megszervezése	polgármester	6 hónap	munkába visszatérők száma	technikai erőforrás	évente
2	hasznos elfoglaltság	Gyed, Gyes után nem tudnak visszatérni a munkába	egyéni vállalkozás beindítása	Programtervezet	hely kijelölése, program megszervezése	polgármester	6 hónap	munkába visszatérők száma	pénzügyi és technikai forrás, meglévő humán erőforrás	évente
3	gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartása	az intézmények nem alkalmazkodnak az igényekhez	legyen hol elhelyezni a gyermekeket	Óvoda, iskola, művelődési ház szabályzata	intézményvezetők bevonása	polgármester	6 hónap	gyermekek száma	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	3 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	veszély esetén értesítendő szervek	a bűnelkövetők számára veszélyeztetett korosztály	azonnali segítséghez jutás	Kmb. beszámolója	polgárrörök, kmb. bevonása	polgármester	folyamatos	hány esetben riasztották a polgárröröket vagy a kmb-t	meglévő humán erőforrás, helyi újság, honlap, szórólapok	5 év
2	Települési egészségnap, középnap, középnap, n a férfiak	nők száma magasabb, férfiak korai elhalálása	aktív időskor meghosszabbítása	védőnői beszámoló	rendezvény megszervezése	polgármester	október első fele	szűrések száma, résztvevők száma, szakrendelésre átirányítottak száma	infrastruktúra, rezszi, dologi költségek, saját humán erőforrás	1 év + évente
3	Aktív időskor	nincs munkalehető, nem élnek aktív életmódot	vegyenek részt a közösségi életben	-	programok szervezése, tájékoztatás	polgármester	3 hónap	résztvevők száma	helyszín biztosítása, meglévő humán erőforrás	évente
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										

1	A fogyatékkal élők biztonságáért	járdalapok egyenetlensége, hiánya	biztonságos legyen a közlekedés, tolokocsival is	-	önkéntes munka szervezése a lakosság részére	polgármester	1 év	önkéntesek száma	meglévő humán erőforrás, technikai erőforrás	5 év
2	Települési honlap vakbarát verziója	településen élő látássérültek hozzáférése, információval való ellátása	honlap akadálymentesítése, információk eljuttatása	-	informatika megvalósítás	jegyző	6 hónap	honlap, látogatók száma,	humán erőforrás, szoftver költség,	2 év
3	Intézmények akadálymentesítettége	önkormányzati tulajdonban lévő épületek, intézmények nem mindegyike akadálymentesített	Ügyintézés biztosítása mozgássérültek részére	szoc. beszámoló	együttműködés	polgármester	2 év	ügyintézők száma	pénzügyi és technikai forrás, meglévő humán erőforrás	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akciótterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garانتálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

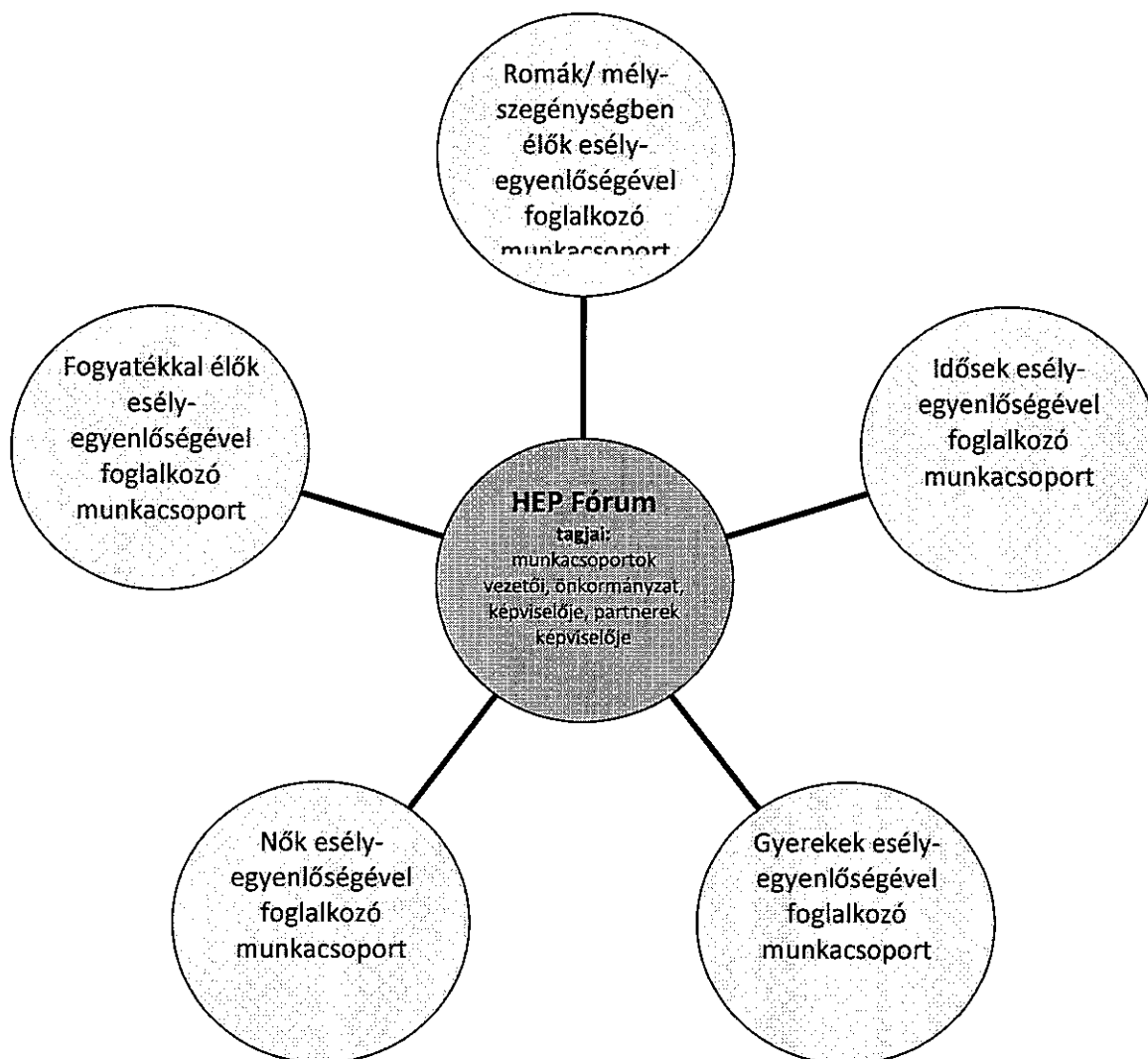
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Turi Balázs polgármester, Fidrich Tamásné jegyző, Krárné Farkas Tímea aljegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Bakonycsenye község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Bakonycsenye község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **137/2013.(VI.27.)** számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum Bakonycsenye, 2013. 06. 28. Tóth László
Aláírás

A Bakonycsenye Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Bakonycsenye, 2013. június 28.

Győrffy Pál Kovács László
.....
.....

[illegible]

¹⁶ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum.

17 A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁸ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenzte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹⁹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

Készült: Bakonycsernye Község Önkormányzat Képviselő-testületének **2013. június 27-én** megtartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből

**Bakonycsernye Község Önkormányzat Képviselő-testületének
137/2013.(VI.27.) számú határozata
Helyi esélyegyenlőségi program elfogadásáról**

Bakonycsernye Község Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte és megtárgyalta a bakonycsernyei helyi esélyegyenlőségi programot, melyet az előterjesztés szerinti tartalommal elfogad.

A Képviselő-testület, a polgármester és a közös önkormányzati hivatal dolgozói, a Szociális Alapszolgálat dolgozói közreműködnek, és tevékenyen részt vesznek az esélyegyenlőségi programban megfogalmazott intézkedési terv megvalósításában.

Felelős: Turi Balázs polgármester

Határidő: folyamatos.

Bakonycsernye, 2013. július 2.

Turi Balázs sk.
Polgármester

Fidrich Tamásné sk.
Jegyző

A kivonat hiteles.

Bakonycsernye, 2013. július 3.

Krárné Farkas Tímea
Krárné Farkas Tímea
Aljegyző